

Kolding Kommune

MILJØGODKENDELSE

AF ØKOLOGISK KVÆGPRODUKTION PÅ

BREMHØJ 9, 6640 LUNDERSKOV

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. dec. 2006 jf. lov-
bek. nr. 1486 af 4.
dec. 2009 om miljø-
godkendelse m.v.
af husdyrbrug.

Dato for gyldighed
12. august 2015

Kolding Kommune
Landbrug
Nytorv 11
6000 Kolding
Telefon 79797439
Landbrug@kolding.dk
www.kolding.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Sammenfatning	4
1.1	Sammenfatning.....	4
1.2	Offentlighed.....	5
2	Afgørelse om miljøgodkendelse	6
2.1	Grundlag for afgørelsen	6
2.2	Afgørelse om miljøgodkendelse.....	6
3	Generelle forhold	7
3.1	Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	7
3.2	Gyldighed, Retsbeskyttelse og Revurdering.....	7
4	Anlæg	9
4.1	Staldanlæg og ventilation.....	9
4.2	Husdyrproduktion	10
4.3	Placering af anlægget i landskabet.....	12
4.4	Fodring og foderopbevaring.....	12
4.5	Energi- og vandforbrug.....	13
4.6	Spildevand inkl. regnvand	13
4.7	Affald, døde dyr og hjælpestoffer.....	14
4.8	Olie, anden gødning og pesticider	14
4.9	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	14
5	Påvirkninger fra husdyrbruget	16
5.1	Påvirkning af beskyttet natur og internationale beskyttelsesområder	16
5.2	Påvirkning af Bilag IV-arter.....	18
5.3	Lugt.....	18
5.4	Fluer og skadedyr	19
5.5	Støv, Støj og Lys fra anlæg og maskiner.....	20
5.6	Transport	20
6	Gødningsproduktion og -håndtering	22
6.1	Gødningstyper og -mængder	22
6.2	Gødningsopbevaring og -håndtering	23
7	Påvirkning fra arealerne	25

7.1	Udbringingsarealerne	25
7.2	Påvirkning af grundvandet	25
7.3	Påvirkning af søer og vandløb	26
7.4	Kvælstof og fosfor til overfladevand	27
8	Anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknik (BAT)	31
8.1	Management (ledelses- og kontrolrutiner)	31
8.2	Foder herunder fosfor	32
8.3	Staldindretning herunder ammoniakemission	32
8.4	Forbrug af energi og vand	34
8.5	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	35
8.6	Fravalg af BAT-teknologi – under til hensyn til proportionalitetsprincippet	36
8.7	Samlet vurdering af BAT	37
9	Egenkontrol	38
9.1	Egenkontrol og dokumentation	38
10	Alternativ og ophør	39
10.1	Alternative muligheder og 0-alternativ	39
10.2	Husdyrbrugets ophør	39
11	Konklusion	40
11.1	Kommunens samlede konklusion	40
12	Klagevejledning og underretning	41
12.1	Klagevejledning og søgsmål	41
12.2	Underretning om udkast til godkendelsen	41
13	Bilag	43

DATABLAD**TITEL:** § 12, STK. 2 MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG**DATO FOR MILJØGODKENDELSE:** 12. AUGUST 2015**TILLADT ÅRLIGT PRODUKTIONSOMFANG:**

- 215 ÅRSKØER, STOR RACE (NORMYDELSE)
- 31 KALVE (0-3,5 MDR.)
- 10 KÆLVEKVIER (23-24 MDR.)
- 108 TYREKALVE (40-65 KG)

SVARENDE TIL I ALT **302,0 DE** (2014-DE).**ANSØGER**

Navn	Petrus B. M. Kaalberg
Adresse	Bremhøj 9, 6640 Lunderskov
Telefonnr.	75586926 / 26235275
Mail	mirandakaalberg@hotmail.com

BEDRIFT

Navn	Petrus B. M. Kaalberg
Adresse	Bremhøj 9, 6640 Lunderskov
Matr. nr.	24 a Lunderskov By, Skanderup
CVR-nr.	19421686
P-nr.	1003810064
CHR-nr.	45857
Ejendomsnr.	251487
E-mail	mirandakaalberg@hotmail.com

KONSULENT

Navn	Anita Hingstman – Jysk Landbrugsrådgivning
Adresse	John Tranums Vej 25, 6705 Esbjerg Ø
Telefonnr.	76 60 21 93
E-mail	Ah1@jlbr.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune, By- og Udviklingsforvaltning
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnr.	7979 7979 – Landbrugsafdelingen 7979 7439
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk/landbrug
Udarbejdet af	Betina Stadager Cramer
Kvalitetssikring	Lise Arp
Journalnummer	15/1456

MILJØGODKENDELSE

Anmeldelse	Skift i dyretype fra den 6. juli 2011
Miljøgodkendelse	Miljøgodkendelse gældende fra den 12. august 2015

1 SAMMENFATNING

1.1 SAMMENFATNING

Miljøgodkendelsen er udarbejdet på baggrund af de elektroniske ansøgningsskemaer med bilag udarbejdet af ansøger Petrus B.M. Kaalberg samt Jysk Landbrugsrådgivning. Beregninger af bl.a. ammoniakemission og lugt-geneafstande er foretaget i det elektroniske ansøgningsskema fra www.husdyrgodkendelse.dk på baggrund af de indtastede forudsætninger for projektet.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse af det ansøgte projekt i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende bekendtgørelser. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af, at de stillede vilkår efterleves.

Produktionsudvidelsen, anlæg og arealer

På adressen Bremhøj 9, 6640 Lunderskov ønsker Petrus B.M. Kaalberg at udvide produktionen primært i eksisterende bygninger.

Godkendelsen omfatter følgende udvidelse og etableringer:

- Udvidelse af dyreholdet (stor race) til i alt 302,0 DE bestående af 215 malkekøer, 10 kælvekvier, 31 småkalve og 108 tyrekalve.
- Dyreholdes udvides i eksisterende bygninger
- Skrabere på spalterne i kostalden
- Udvidelse af dybstrøelsesarealet i velfærdsstalden
- Kalvehytter på eksisterende ensilageplads
- Arealerne drives økologisk.
- Overskydende husdyrgødning afsætte til tredjemand.

Produktionsudvidelsen, anlæg og arealer

På adressen Bremhøj 9, 6640 Lunderskov ønsker Petrus B.M. Kaalberg at udvide produktionen i eksisterende bygninger. Ejendommen er ikke tidligere blevet miljøgodkendt.

I forbindelse med godkendelsen vil den eksisterende befæstede ensilageplads øst for ejendommen blive anvendt til kalvehytter. Den befæstede plads ligger i tilknytning til eksisterende byggeri.

I den eksisterende velfærdsstald udvides dybstrøelsesarealet til kælvende og syge dyr. I kostalden sættes skrabere ovenpå spalterne. Der sker ikke noget nybyggeri i forbindelse med udvidelsen af kvægholdet.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg i ansøgt drift vil fremstå som én driftsmæssig enhed. Det vurderes endvidere at den ændrede anvendelse af ensilagepladsen til kalvehytter ikke vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet og kulturmiljøet.

Eventuelle nabogener

Der vil blive en lille stigning i antal transporter til og fra ejendommen i forbindelse med tilkørsel af opdræt og foder til ejendommen samt ved afhændelse af husdyrgødning. Kørsel med husdyrgødning vil blive foretaget intensivt, således at den foregår på så få dage som muligt.

Produktionsændringen vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser. Ifølge lugtberegningerne er geneafstandskravene overholdt, og udvidelsen forventes derfor ikke at give anledning til væsentlige gener. Der vil forsat blive foretaget en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen. Sammenlagt vurderer kommunen, at ændringerne ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Ammoniakemission og BAT (Bedst Anvendelig Teknik)

Husdyrbruget overholder det generelle ammoniakreduktionskrav som beskrevet i husdyrloven. Desuden skal ammoniakemissionen overholde BAT-niveauet, som skal være proportionelt for en malkekvægproduktion af den pågældende størrelse. I projektet er kravet om ammoniakreduktionen forsøgt opfyldt ved at sætte skra-

bere på spalterne i kostalden. Kravet er dog ikke helt opfyldt, men det er vurderet, at mulighederne (f.eks. gylleforsuring m.fl.) ikke er proportionelle med miljøgevinsten for denne type af ejendom og produktion.

Bedriften lever op til reglerne om opbevaring og håndtering af gylle. Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

Der er lavet ammoniakdepositionsregninger til naturtyper beliggende indenfor 1.000 meter fra ejendommen. Kolding Kommune vurderer, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke vil medføre en forringelse af naturområderne, og at projektet dermed ikke vil medføre en forringelse af naturområderne.

Påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder (Natura2000)

De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er Svanemosen ca. 7,7 km sydøst for ejendommen og Kongeåen, beliggende ca. 9,8 km sydvest for ejendommen. Grundet den store afstand fra produktionsanlægget til disse naturtyper er det vurderet, at nedfald af ammoniak fra projektet ikke er til skade for de beskyttede naturområder.

Bilag IV-arter

Der er ikke registreret arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) indenfor 1.000 meter af anlægget. I Kolding Kommune er der registreret flere bilag IV-arter, og det kan derfor ikke afvises, at de forefindes på eller i nærheden af udbringningsarealerne. Kolding Kommune vurderer dog, at bilag IV-arterne og deres levesteder ikke trues af den forestående udvidelse på ejendommen, dels da arealanvendelsen ikke ændres og dels som følge af begrænset ammoniakdeposition på naturområderne.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder reglerne for opbevaring og afsætning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, er hvad der kan forventes af et husdyrbrug af den type og størrelse.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet under overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området

1.2 OFFENTLIGHED

Høring/Idéhøring

Ansøgningen blev offentliggjort i Kolding Ugeavis i perioden fra den 11.-25. februar 2015. Denne 1. høring har til formål at gøre opmærksom på projektet, så enhver med interesse i sagen har mulighed for at kommentere og bidrage til sagens oplysning til brug i sagsbehandlingen. Der indkom ingen bemærkninger.

Udkast

Udkast til miljøgodkendelse blev den 17. juni 2015 sendt i høring i 6 uger hos ansøger, ansøgers konsulent, matrikulære naboer og parter, herunder ejere af forpagtet areal og aftaleareal.

Frist for at komme med bemærkninger er den 29. juli 2015. Der indkom ingen bemærkninger.

Godkendelsen annonceres den 12. august 2015 i Kolding Ugeavis med 4 ugers klagefrist (jf. afsnit 12).

2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

2.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Miljøgodkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på Bremhøj 9, 6640 Lunderskov, matr. nr. 24a Lunderskov By, Skanderup. Ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CVR nr. 19421686 og CHR nr. 45857. Kvægproduktionen er ejet af Petrus B.M. Kaalberg. Ejendommen og arealerne drives økologisk.

Den økologiske husdyrproduktion udvides fra 166 malkekøer (tung race), 30 småkalve og 6 kælvekvier til 215 malkekøer, 31 småkalve, 10 kælvekvier og 108 tyrekalve svarende til en ændring fra 232,6 DE til 302,0 DE (2014-tal).

Dyreholdet udvides i eksisterende bygninger. Kalvehytter placeres på eksisterende ensilageplads (jf. oversigtskort bilag 3). Der sættes skrabere på spalterne i kostalden (nr. 1). Kvierne i alderen ca. 3,5-23 mdr. er på kviehotel. Der sker intet nybyggeri i forbindelse med udvidelsen.

Ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag, indsendt første gang den 26. januar 2015 som skema nr. 73237 og sidste gang som version 4, den 12. maj 2015 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Fiktivt skema med nr. 73267.

Sidste fysiske tilsyn på bedriften var den 25. maj 2011 og sidste administrative tilsyn var den 27. oktober 2014. Kolding Kommunes naturafdeling er blevet hørt.

Supplerende oplysninger fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder en beskrivelse af projektet i den miljøtekniske redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

2.2 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til de ansøgte ændringer på Bremhøj 9, 6640 Lunderskov i henhold til § 12, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser (jf. bilag 2).

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen med bilag samt tilhørende beregninger. Miljøgodkendelsen indeholder en sammenfatning, kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer samt vilkår vedrørende produktionen og nogle af arealerne.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller produktionsmæssigt uden forudgående anmeldelse til og tilladelse fra Kolding Kommune.

3.2 GYLDIGHED, RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Besætningen drives så vidt muligt som en lukket enhed, og det prioriteres højt, at udvidelsen kan ske af eget opdræt. Det vil være forbundet med en stor sundhedsmæssig risiko og deraf følgende tab at introducere fremmede dyr på ejendommen. Besætningen udvides således med egne dyr.

Udvidelsen af besætningen vil derfor strække sig over en længere periode end hvis besætningen kunne suppleres med dyr udefra. Under hensyntagen til ovennævnte forhold og muligheden for uforudsete begivenheder i udvidelsesperioden ønskes udnyttelsesfristen derfor sat til 5 år.

Der sker ikke noget nybyggeri i forbindelse med udvidelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Gyldighed:

Bremhøj 9 ønsker at benytte eget opdræt til at udvide besætningen med. Ifølge Husdyrbrugslovens § 33 skal der i en godkendelse fastsættes en frist for udnyttelse. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden udløbet af denne frist. Grundet projektets størrelse og karakter, vurderer Kolding Kommune, at fristen til udnyttelse af miljøgodkendelsen skal fastsættes til 2 år, dog tillades det, at udvidelsen af dyreholdet i godkendelsen først er udnyttet 5 år efter godkendelsens ikrafttrædelse.

Det betyder med andre ord, at udvidelse af dybstrøelsesarealet i stald 3, kalvehytter på befæstet plads (nr. 7) samt skrabe anlæg på spalterne i stald 1 skal være igangsat senest 2 år efter godkendelsens ikrafttrædelse. Der gives en længere frist på 5 år fra godkendelsen er givet til udvidelsen af dyreholdet skal være fuldt udnyttet, idet udvidelse vil ske med besætningens egen avl.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. § 33 i Husdyrbrugsloven. Såfremt en evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

Retsbeskyttelse:

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilklårene kan dog i visse tilfælde ændres efter reglerne i Husdyrbrugslovens § 40 stk. 2.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne miljøgodkendelse.

Revurdering:

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i godkendelsesbekendtgørelsen (jf. bilag 2) regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest i 2023, når der er forløbet 8 år.

VILKÅR

1.

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden:

- * Udvidelse af eksisterende dybstrøelsesareal i stald 3
- * Skrabere på spalterne i stald 1
- * Kalvehytter på eksisterende ensilageplads (nr. 7)

Derefter gives yderligere 3 år (i alt 5 år fra godkendelsens ikrafttræden) til at fuldende udvidelsen af dyreholdet til den ansøgte produktion på 215 malkekøer, 31 kalve, 10 kælvkvier og 108 tyrekalve (jf. vilkår 4).

Med "udnyttet" menes, at de ansøgte ændringer af eksisterende byggeri er påbegyndt. Er godkendelsen ikke udnyttet indenfor de givne frister, bortfalder den del af godkendelsen som ikke er udnyttet.

4 ANLÆG

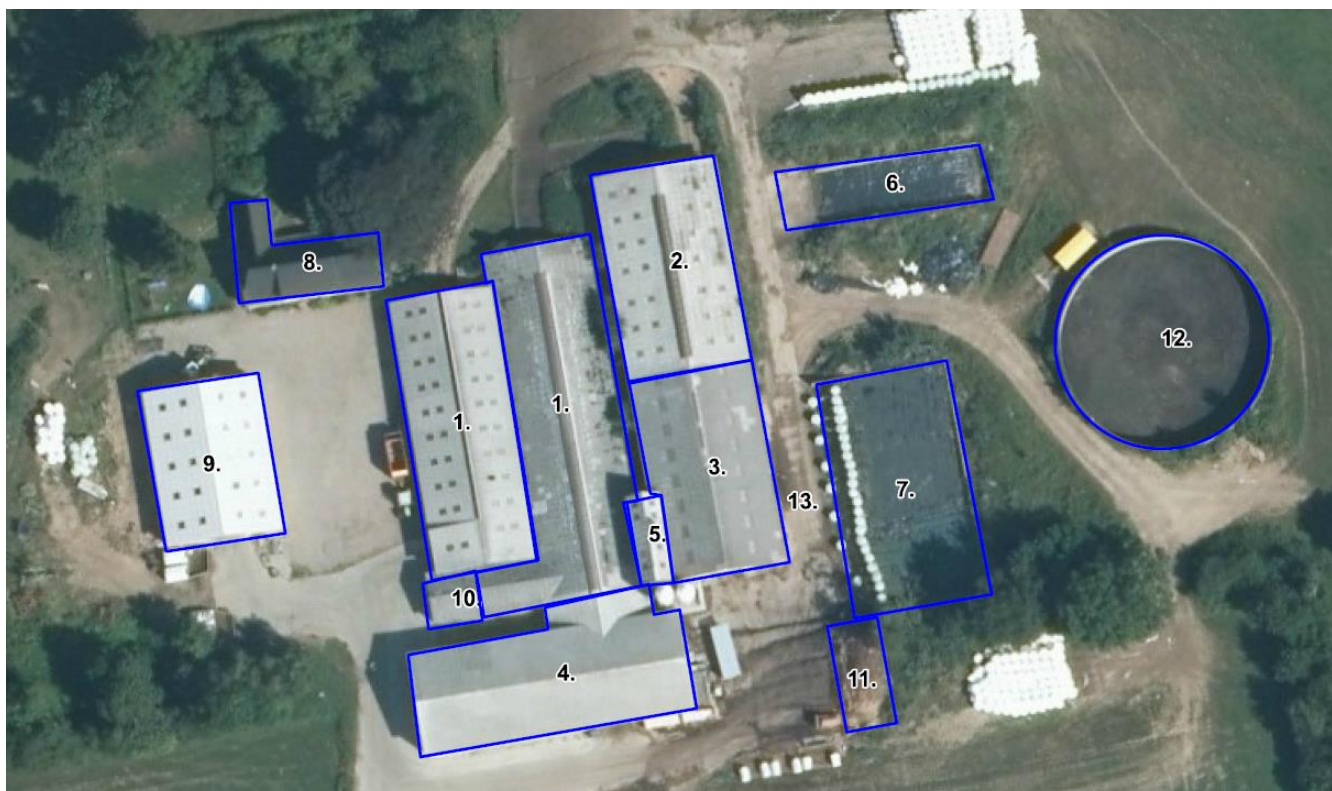
Der henvises til en detaljeret beskrivelse i afsnit 8 samt en beskrivelse af Bedst Anvendelig Teknik (BAT).

4.1 STALDANLÆG OG VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende bygninger (se tabel 1 og figur 1).

Det eksisterende dybstrøelsesareal i stald nr. 3 udvides lidt, og kalvehytter stilles på eksisterende ensilageplads (nr. 7). Se oversigtskort over ejendommen nedenfor (jf. figur 1).

Figur 1. Oversigtskort med angivelse af bygningsnr. (jf. tabel 1).

I den efterfølgende tabel fremgår oplysninger om bygningernes størrelse, højde, materiale samt deres anvendelse. Der er naturlig ventilation i alle staldene.

Tabel 1 Oversigt over bygninger, der indgår i ansøgningen.

Bygningsnr.	Fremtidig anvendelse	Byggeår	Grundplan (m ²)	Staldtype/Anvendelse i ansøgt drift
1	Kostald	1977/78	Ca. 1.300	Dybstrøelse Sengebåse m. spaltegulv og skrabere
2	Ungdyrstald	1978	Ca. 450	Sengebåse m. spaltegulv og skrabere
3	Velfærdsstald	1978	Ca. 500	Kælvnings- og sygeafdeling med dybstrøelse
4	Malkestald	2011	Ca. 530	Malkning
5	Fodersiloer			Foderopbevaring
6	Ensilagesilo			Opbevaring af ensilage
7	Plads til kalvehytter/ensilagesilo			Kalvehytter/Dybstrøelse og ensilageoplæg
8	Stuehus	1847		Stuehus
9	Maskinhus	2011	Ca. 335	Opbevaring af maskiner o.lign.
10	Gl. Tankrum			Diverse
11	Møddingsplads		Ca. 50	Opbevaring af dybstrøelse
12	Gyllebeholder		3.000	Opbevaring af flydende husdyrgødning

Stald nr. 1 – Kostald

Eksisterende sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) samt dybstrøelsesarealer. Stalden består af to bygninger der er bygget sammen. Den vestlige bygning er indrettet med 6 kælvningsbokse, mens der i den østlige bygning er 133 senge og 3 sygebokse.

Bygningen renoveres ikke i forbindelse med udvidelsen. Der etableres skrabere ovenpå spalterne i forbindelse med projektet.

Stald nr. 2 – Ungdyrstald - Højdrægtige dyr

Eksisterende sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal).

Bygningen renoveres ikke i forbindelse med udvidelsen.

Stald nr. 3 - Velfærdsstald

Eksisterende velfærdsstald med dybstrøelse (hele arealet).

Bygningen renoveres ikke i forbindelse med udvidelsen.

Stald nr. 4 – Malkestald og opsamlingsplads

Opsamlingsplads med fast bund og afløb til gyllesystem

Stald nr. 7 - Kalvehytter

Eksisterende plansiloareal med afløb til gyllesystem.

En del af pladsen vil i fremtiden blive benyttet til placering af kalvehytter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Etablering af skrabere på spalterne i den eksisterende stald (stald nr. 1) reducerer ammoniakfordampningen (BAT). Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket også betragtes som værende BAT.

Der henvises til afsnit 8.3 for yderligere oplysninger og vurdering af staldindretning og ammoniakemission.

VILKÅR**2.**

I det eksisterende kostald (nr. 1 – jf. figur 1) skal der i gangarealet installeres skrabere ovenpå spalterne.

Egenkontrol af skraberne

* Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver fjerde time.

* Skraberens skal være forsynet med timer.

* Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

3.

Den eksisterende befæstede plads (nr. 7 – jf. figur 1) til placering af kalvehytter og ensilage skal vedligeholdes således, at underlaget er uigennemtrængelige for fugt, i henhold til Landbrugets Byggeblad nr. 102.09.22 med afløb til opsamlingsbeholder.

4.2 HUSDYRPRODUKTION**MILJØTEKNISK REDEGØRELSE**

Husdyrproduktionen ønskes ændret fra de nuværende 166 malkekøer (tung race), 30 småkalve og 6 kælvkvier til 215 malkekøer, 31 småkalve, 10 kælvkvier og 108 tyrekalve svarende til en ændring fra 232,6 DE til 302,0 DE (2014-tal).

I efterfølgende tabel 2 fremgår fordelingen af dyr i de enkelte staldafsnit.

Tabel 2 Produktionen i de enkelte staldafsnit på Bremhøj 9.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Kostald	Nej	KvMa08	Nudrift	113	0			9517,00	150,67
			Ansøgt	108	0			9517,00	144,00
		KvMa09	Nudrift	0	0			9517,00	0,00
			Ansøgt	9	0			9517,00	12,00
		KvMa08	Nudrift	25	0			9517,00	33,33
			Ansøgt	25	0			9517,00	33,33
Ungdyrstald	Nej	KvKs08	Nudrift	6	0	24,00	25,00		3,63
			Ansøgt	10	0	23,00	24,00		5,88
		KvMa08	Nudrift	22	0			9517,00	29,33
			Ansøgt	45	0			9517,00	60,00
Velfærdsstald	Nej	KvSm01	Nudrift	30	0	0,00	4,00		7,60
			Ansøgt	0	0	0,00	6,00		0,00
		KvMa09	Nudrift	6	0			9517,00	8,00
			Ansøgt	28	0			9517,00	37,33
Kalvehytter	Nej	KvTk01	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00
			Ansøgt	108	10	40,00	65,00		1,76
		KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	31	0	0,00	3,50		7,73
Sum			Nudrift						232,56
			Ansøgt						302,04
Ændring alle produktioner:									69,48

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen kan til enhver tid få dokumentation for dyreholdet, som også beskriver sammensætningen af dyr og mælkeydelsen. Dette er muligt via det centrale husdyrbrugsregister (CHR) sammenholdt med de årlige gødningsregnskaber for ejendommen.

Der stilles vilkår for at fastholde produktionen på den ansøgte årsproduktion, hvilket i 2014-tal svarer til **302,0 DE**. Antallet af dyr indenfor hver dyretype må ikke overskrides.

VILKÅR

4.

Den årlige husdyrproduktion må ikke overstige

- 215 malkekøer (st. race, normydelse)
- 31 småkalve (st. race, 0-3,5 mdr.)
- 10 kællekvier (st. race, 23-24 mdr.)
- 108 tyrekalve (st. race, 40-65 kg)

Svarende til i alt 302,0 DE (2014-tal).

Nedgang i mælkeydelse må ikke ændres til flere dyr.

Der er fleksibilitet i tilfælde, hvor mælkeydelsen overstiger normydelsen (9.517 kg EKM). Flexibiliteten vurderes overholdt ved nedenstående muligheder a,b og c.

Såfremt mælkeydelsen overstiger normydelsen på 9.517 kg EKM:

- Skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af malkekøer, kvier eller kalve, så antallet af DE ikke overskrides *eller*
- Skal ejer anmelde og Kolding Kommune skal godkende en forøgelse af harmoniarealet og/eller
- Skal der ske en afsætning af de ekstra DE husdyrgødning. Modtager af husdyrgødningen skal først godkendes af Kolding Kommune for at kunne modtage husdyrgødningen.

4.3 PLACERING AF ANLÆGGET I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen ligger i landzone i et område, som er præget af landbrugsproduktion. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller udvidelser i forbindelse med godkendelsen bortset fra at en eksisterende ensilageplads inddrages til, at sætte kalvehytter på i det ansøgte projekt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommen er beliggende i landzone ca. 1,9 km nordøst for Lunderskov. Der ligger ingen andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen. Anlægget ligger indenfor et område, der er udpeget til jordbrugsformål. Omkring naturområderne syd, øst og vest for anlægget er der særlig økologisk forbindelsesområde, lavbundsområde, geologisk beskyttelses område, naturområde, økologisk forbindelsesområde og værdifulde landskaber.

Der er ikke sø- og å beskyttelseslinje, skovbyggelinje, kirkebyggelinje, kystnærhedszone, råstofområde, fredede områder, kirkeomgivelser, uforstyrrede landskaber, fortidsmindebeskyttelseslinje eller lokalplaner i nærheden af anlægget. Langs skel mod øst og i øst-vest gående læhegn ligger beskyttede sten- og jorddiger. Disse vil ikke blive berørt af udvidelsen.

Der er over 1 km til nærmeste område i kommuneplan, Lunderskov industripark (plan nr. 1117.E4), et erhvervsområde med byzone status beliggende sydvest for ejendommen. Nærmeste samlede bebyggelse er Gelballe, som ligger ca. 1 km sydøst for Bremhøj 9.

Udvidelsen sker i eksisterende lovligt opførte staldbygninger. Afstandskravene i husdyrbrugslovens § 6 og 8 er derfor ikke relevante i den forbindelse. Da der ikke bygges i forbindelse med projektet, har kommunen ikke vurderet på alternative placeringer.

Kolding Kommune vurderer, at beliggenhed af bedriftens staldanlæg mv. er miljø- og landskabsmæssig forsvarlig.

4.4 FODRING OG FODEROPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foder til kvæg består primært af hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs samt indkøbt tilskuds-foder, som opbevares i bygning 5 (jf. figur 1). Græsmarksafgrøder udgør mere end 25 % af totalrationen.

Der sker løbende optimering af foderplanerne bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov, heriblandt fosfor, samt vitaminer.

Ensilagen og wrapballer opbevares i plansiloer (nr. 6 og 7) samt i markstakke efter gældende regler, hvis der er ikke er plads i siloerne. I de sydlige plansiloer (nr. 7) er der afløb til opsamlingsbeholder. I plansiloen mod nord (nr. 6) er der ikke afløb til opsamlingsbeholder og det er således udelukkende ikke saftgivende ensilage og wrapballer, som må opbevares her.

Der laves ikke foderkorrektioner på foderet i projektet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at der ved udarbejdelse af foderplaner tages hånd om foderets udnyttelse, og dermed sikrer en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Se endvidere afsnittet om BAT (jf. afsnit 8).

Samlet vurderes det, at opbevaring og håndtering af foderet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

5.

Ensilagesiloer skal vedligeholdes i henhold til byggeblad 103.09-01 fra Landbrugets Rådgivningstjeneste.

6.

Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloeer og foderrester skal løbende fjernes og opbevares på befæstet plads med afløb til lukket beholder eller kommes i gyllebeholder.

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG**MILJØTEKNISK REDEGØRELSE**

Elforbruget stiger, idet der kommer flere køer på ejendommen og der er dermed øget forbrug af strøm til bl.a. malkning, mælkekøling, nyt skrabe anlæg, gylle- og foderhåndtering (jf. tabel 3).

Både malkepumpen og vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret, hvilket reducerer både energiforbruget og støjniveauet. Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages. Dette kan give store energibesparelser. Endvidere justeres systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt, og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget. Dette reducerer både el- og vandforbruget (jf. tabel 3 og 4).

Udover malkeanlæg er der blandt andet belysningsanlæg og elpumper til flytning af gylle på ejendommen. Der er bevægelsessensor på lys ved tankrummet, hvilket reducerer elforbruget.

Dieselforbruget stiger som følge af flere traktortimer til håndtering af foder og gødning.

Tabel 3. Energiforbruget i nudrift og i ansøgt drift.

Type	Før ændring	Efter ændring (anslået)
El	90.000 kWh	110.000 kWh
Fyringsolie – privat bolig	4.725 liter	4.725 liter
Diesellole – maskiner	12.500 L	13.750 L

Stigningen i vandforbruget skyldes primært forbruget til vask af malkeanlæg samt som følge af flere dyr med et højere vandforbrug.

Tabel 4. Vandforbruget i nudrift og i ansøgt drift.

Type	Før ændring	Efter ændring (anslået)
Drikkevand inkl. spild	4.900 m ³	6.300 m ³
Vask af maskiner	50 m ³	50 m ³
Vask af malkeanlæg og stald	660	850 m ³

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Energi- og vandbesparende tiltag er beskrevet i afsnit 8 om BAT.

4.6 SPILDEVAND INKL. REGNVAND**MILJØTEKNISK REDEGØRELSE**

Kapacitetsberegninger er vedlagt ansøgningen om godkendelse, hvori spildevandet indgår.

Der er ingen vaskeplads på ejendommen. Der vaskes på opsamlingspladsen i malkestalden med opsamling til gyllebeholder. Da ejendommen drives økologisk, foregår der ikke rengøring og påfyldning af marksprøjte ol.

Husspildevand er koblet på offentlig kloakering. Drikkevandsspild og rengøringsvand ledes til gyllekanaler og mængderne fremgår i tabel 4.

Al tagvand samt overfladevand fra befæstet areal (nr. 13) ledes via tæt rørføring til eksisterende drænledning (jf. bilag 3). Befæstede arealer hvor der kan forekomme spild af husdyrgødning (de befæstede arealer til kalvehytter og møddingspladsen) vil have afløb til opsamlingsbeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift. Samlet vurderer kommunen, at håndteringen af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

4.7 AFFALD, DØDE DYR OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er på ejendommen en container (ca. 770 liter) til affald fra produktionen placeret syd for malkestalden og en container til husholdningsaffald placeret vest for bygning 1. Genbrugsplast samles på Bremhøj 9 i container som afhentes løbende til genbrug pt. af Marius Petersen. Affald opbevares og bortskaffes efter Kolding Kommunes affaldsregulativer.

Der er normalt ikke kemikalieaffald på ejendommen, fordi rengøringsmidler bruges op og der ikke anvendes pesticider. Eventuelle kanyler og medicinrester bortskaffes som farligt affald.

Maksimalt 200 liter spildolie opbevares i tønder stående på paller i maskinhus (nr. 9).

Døde dyr afhentes af DAKA og opbevares øst for malkestalden (nr. 4) i henhold til bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Affaldet skal sorteres, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald og farligt affald i Kolding Kommune.

Kommunen vurderer samlet, at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald er i overensstemmelse med regulativer og bekendtgørelser.

4.8 OLIE, ANDEN GØDNING OG PESTICIDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fyringsolie til opvarmning af privat bolig opbevares i 1.200 l tank fra 2008 i kælder under stuehuset.

Diesel opbevares i 1.800 l dieseltank fra 1993 placeret i det gamle malkeum (bygning 10) på fast bund, med afløb til gyllebeholder. Tankning sker på en plads med fast og tæt bund. Eventuelt spild kan opsamles, og der er ikke mulighed for afløb til jord, kloak, overflade- eller grundvand.

Da ejendommen drives økologisk, bruges der ikke pesticider eller handelsgødning. Rengøringsmidler til malkeanlæg er placeret i bygning 4.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at tankene er placeret, så der i tilfælde af uheld ikke vil være en væsentlig risiko for, at olien kan løbe direkte ud og udgøre en forureningsfare. Ved eventuelt spild skal spildet opsuges og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager. Kattegrus eller andet sugende materiale skal være let tilgængeligt ved olietankene.

Der forefindes ikke pesticider og handelsgødning på ejendommen, da den drives økologisk.

Kommunen vurderer samlet, at opbevaring og håndtering af olie og kemikalier sker på forsvarlig vis.

4.9 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det er vurderet, at der kan være risiko for forurening ved uheld ved følgende punkter:

- Uheld ved pumpning af gylle

- Brud på gyllebeholder
- Olietanke og tønder
- Ved påfyldning af dieselolie

Beskrivelse af risikominimering:

Pumpning af gylle mellem staldene og til gyllebeholder sker under opsyn for at kunne gribe hurtigt ind ved uforudsete hændelser og derved mindske risikoen for uhled.

Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderen før evt. pumpning. Skulle uheldet være ude, og gyllebeholderen bryder sammen eller overfyldes ved en fejl, bliver der udarbejdet en beredskabsplan (jf. vilkår 7), som vil blive fulgt for at mindske eller hindre skader på den omgivende natur. Gyllebeholderen er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Dieseltanken står på fast gulv med afløb til gyllebeholder. Tankning foregår udenfor på betonareal. Der er autostop på tankpistolen, hvilket forhindrer overløb i forbindelse med tankning. Ved spild af olie vil materialet blive forsøgt opsamlet. Der er sække med savsmuld ved malkestalden som kan benyttes til at opsamle evt. spild. Ved større spild ringes der 112.

Ved brand på bedriften vil der blive ringet 112 og indsatslederen vil blive orienteret om lokaliteterne for opbevaring af olie samt andre miljøfarlige stoffer

For at minimere gene og forurening ved uheld er følgende iværksat:

- Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.
- Medarbejdere er instrueret i at tilkalde Miljøvagten (112) i tilfælde af uheld.

Beredskabsplanen skal beskrive, hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer såsom brand, udslip af gylle ved pumpning, defekte rørforbindelser, brud på gyllebeholdere ved påkørsel eller materialetræthed, ved sabotage, udslip og spild af kemikalier eller olie samt strømsvigt. Hvordan anlægget skal efterses dagligt for utætheder mv., og at der skal foretages service på anlæggene løbende efter behov.

De foreskrevne serviceeftersyn på maskiner og malkeanlæg o.lign. overholdes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med ovenstående beskrivelse samt udarbejdelse af en beredskabsplan senest et år efter meddelelsen af denne godkendelse vil være muligt at modvirke de evt. driftsforstyrrelser, uheld og risici, der typisk vil kunne opstå på en ejendom af denne type.

VILKÅR

7.

Der skal udarbejdes en beredsskabsplan for husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredskabsplan skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede.

Beredskabsplanen skal foreligge senest et år efter meddelelse af denne godkendelse.

8.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes.

5 PÅVIRKNINGER FRA HUSDYRBRUGET

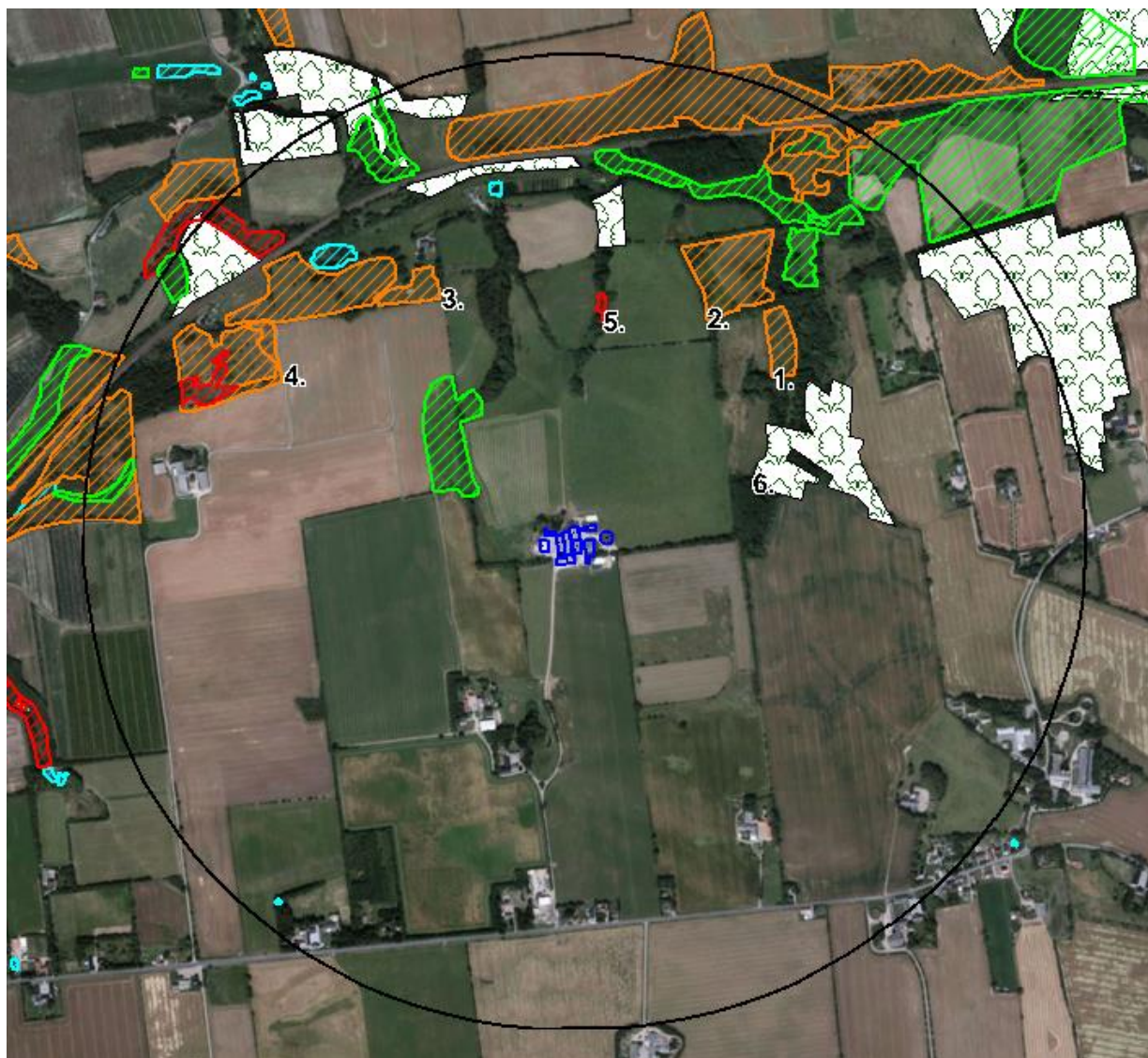
5.1 PÅVIRKNING AF BESKYTTET NATUR OG INTERNATIONALE BESKYTTELSESOMRÅDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er foretaget beregninger i det elektroniske beregningssystem. Beregningerne viser - jf. det anvendte beregningsgrundlag - at fordampningen af ammoniak fra anlægget efter etableringen er 1.922 kg N pr. år.

Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en 15 % reduktion af ammoniaktab i forhold til referencenormen for stalde og gødningslagre, idet græsmarksafgrøder udgør over 25 % af totalrationen for malkekøer inkl. opdræt. Ansøger har opfyldt dette krav og har derudover reduceret ammoniakfordampningen med yderligere 183 kg kvælstof pr. år.

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på udvalgte naturtyper beliggende indenfor 1.000 meter af anlægget (jf. figur 2 og tilhørende tabel 5).

Figur 2. Oversigtskort med angivelse af naturpunkter, hvortil der er beregnet ammoniakdeposition.

Det nærmeste naturområde er en potentiel ammoniakfølsom skov (nr. 6) ca. 380 meter øst for anlægget (kategori 3-natur).

Nærmeste kategori 2-natur (§ 7-natur udenfor internationale beskyttelsesområder) er flere overdrev (nr. 1, 2, 3 og 4 i figur 2 og tabel 5) beliggende vest, nord og nordøst for anlægget.

Table 5. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter indenfor 1.000 meter af anlægget.

Natur indenfor 1.000 m af ejendommen (natur målt til nærmeste kant af nærmeste bygning angivet)	Merafsætning Kg N/ha/år	Samlede afsætning kg N/ha/år
1. Overdrev ca. 530 m NØ fra stald nr. 2	+0,1	0,5
2. Overdrev ca. 520 m NØ fra stald nr. 2	+0,1	0,5
3. Overdrev ca. 560 m NV fra stald nr. 1	0,0	0,2
4. Overdrev ca. 660 m NV fra stald nr. 1	0,0	0,3
5. Mose ca. 435 m N fra stald nr. 2	0,0	0,4
6. Potentiel amm.følsom skov ca. 380 m NØ fra stald nr. 3	+0,1	1,0

Ingen af ejendommens bygninger ligger i eller i umiddelbar nærhed af et Natura 2000-område (kategori 1-natur, som er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale beskyttelsesområder omfattet af § 7). De nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er Svanemosen ca. 7,7 km sydøst for ejendommen og Kongeåen beliggende ca. 9,8 km sydvest for ejendommen

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der ske væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. En husdyrproduktion medfører en fordampning af ammoniak, hvor størstedelen afsættes inden for relativ kort afstand af staldene (0-300 m), og en mindre del afsættes i større afstand eller indgår som del af den diffuse baggrundsbelastning. Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 13,2 kg N/ha/år (2013-data).

Indenfor hver af naturtyperne (kategori 1-3) er der fastsat et beskyttelsesniveau (jf. tabel 6).

Table 6. Oversigt over kategori 1-3-natur fra bilag 3 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og ammoniakfølsomme skove.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

De nærmeste § 7-områder (kategori 2) er flere overdrev beliggende nordvest, nord og nordøst for ejendommen. Den maksimale totaldeposition er under 1,0 kg N/ha/år. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre en forringelse af det pågældende § 7-område.

Ved vurderingen af om udvidelsen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsforandringer i nærliggende naturtyper omfattet af kategori 3-natur, skal der tages udgangspunkt i, om det ansøgte vil indebære en merdeposition på mere end 1 kg N/ha/år. Medfører det ansøgte en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype, uanset hvilken tilførsel der samlet set sker til området på ansøgningstidspunktet.

Naturområderne beliggende indenfor 1.000 m fra staldanlægget tilføres under 1 kg N/ha/år som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget. Søer og vandløb påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Den atmosfæriske påvirkning er meget begrænset i forhold til områdets små søer og vurderes ikke at være af nogen betydning.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Svanemosen, som er beliggende ca. 7,7 km sydøst for ejendommen samt Kongeåen beliggende ca. 9,8 km sydvest for ejendommen. Det vurderes som følge af afstanden, at projektet ikke vil medføre en forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder.

Kolding kommune har vurderet naturområderne med henblik på at vurdere deres tilstand og behov for beskyttelse. Det er vurderet, at der ikke er grund til at stille skærpede krav til ammoniakdepositionen.

Kolding Kommune vurderer samlet, at ammoniakdepositionen fra anlægget på Bremhøj 9 og tilhørende udbringningsarealer ikke vil medføre en forringelse af naturområderne, og at der derfor ikke er behov for at stille skærpende vilkår.

5.2 PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er registreret nogen bilag IV-arter indenfor 1.000 meter af anlægget.

I bilag 6 findes der en opgørelse over dyrearter, som findes, eller potentielt kan findes omkring ejendommen og udbringningsarealerne, og som er på bilag IV i EF-habitatdirektivet. I bilaget findes der endvidere en kortfattet konsekvensvurdering af projektet på de relevante arter. I henhold til EF-habitatdirektivets bilag IV er de nævnte dyrearter strengt beskyttede, og medlemslandene er forpligtede til at beskytte bilag IV-arter og sikre, at deres levesteder ikke forringes.

Flere af arterne, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af produktionsanlægget på Bremhøj 9, men det kan ikke afvises, at de forefindes i nærheden af udbringningsarealerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Produktionsanlæggets ammoniakemission er på et niveau, hvor det vurderes, at de omkringliggende naturområder ikke ændrer karakter i en grad, som vil have indflydelse på bilag IV-arter og deres levesteder.

Kolding Kommune vurderer med baggrund i oplysninger om den ansøgte drift, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder i negativ retning. Der er således ikke fundet behov for at stille vilkår til beskyttelse af bilag IV-arter.

5.3 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionen kan medføre lugtpåvirkning af ejendommens nærmeste omgivelser, som er beboelsesejendomme i landzone. Lugtgeneberegningerne viser, at alle geneafstandskrav for lugt er overholdt, og at projektet således ikke forventes at give anledning til mærkbare gener for ejendomme i landzone.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabel 7 nedenfor. I tabellen fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgenefstandene er beregnet ved fuld besætning.

Afstandskrav mht. lugtgener skal måles til staldanlæggets lugtmæssige centrum. Afstanden herfra er over 400 meter til nærmeste nabobeboelse (Bremhøj 3) uden landbrugspligt, mens den beregnede geneafstand for den ansøgte produktion er beregnet til 74 meter. Geneafstandskrav for lugt er dermed overholdt.

Nærmeste samlet bebyggelse er Gelballe, og afstanden hertil fra staldanlægget er ca. 1.000 m. Geneafstanden er beregnet til ca. 151 m, og lugtgenekravet er dermed overholdt.

Nærmeste byzone (Lunderskov) ligger ca. 1.900 m sydvest på fra nærmeste anlæg. Den beregnede geneafstand er beregnet til ca. 234 meter. Lugtgenekravet er her ligeledes overholdt.

Table 7. Geneafstande fra ejendommen til områder

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	233,51	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	150,65	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	73,84	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Lugtemission forekommer fra produktionen fra staldanlægget og fra gødningshåndtering. Staldanlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion. Der opbevares fast husdyrgødning overdækket på møddingsplads.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor samlet bebyggelse og byzone samt enkeltbolig er overholdt, idet den ukorrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og til områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig.

Landzonen betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde, hvilket betyder, at beboere i landzonen skal tåle en del lugtgener, men hvor lugtgenerne anses for at være under tålegrænsen for boliger på landet.

Kolding Kommune vurderer, at lugt fra staldene og opbevaringsanlæg ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for de omkringboende er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

5.4 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium. Da ejendommen drives økologisk må der ikke anvendes larvicider o.lign. Der er indgået en aftale med Mortalin omkring bekæmpelse af rotter.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.) minimeres. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme. God gødningshåndtering herunder bl.a. tæt overdækning af gødning på møddingsplads samt god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer. Dybstørelse hos småkalvene bliver meget hyppigt ud, for at mindske antallet af fluer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr samt gener fra fluer, der skal forebygges og bekæmpes effektivt. Statens Skadedyrlaboratorium anfører, at det først og fremmest er en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne, der begrænser antallet af fluer. En god hygiejne indebærer, at man dagligt fjerner rester af gødning og foder nær skillevægge og langs kanter. Den daglige rengøring er væsentlig, således at der ikke sker en ophobning af gamle foderrester eller gødning. En god hygiejne på bedriften er også med til at reducere risikoen for gener fra andre skadedyr, såsom mus og rotter.

Det fremgår også af Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer, at fluer, som stammer fra gødningsopbevaringen kan mindskes, hvis gødningen overdækkes. En presenning forhindrer gødningsvarmen i at slippe væk, og fluelarver dør ved temperaturer over 45°C. Hyppig udmugning kan også reducere antallet af fluer.

Kolding Kommune vurderer, at det ved en god foder- og gødningshåndtering samt ved anvendelse af hyppig udmugning vil være muligt at begrænse risikoen for væsentlige fluegener og tilhold af skadedyr. Det skal bemærkes, at retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium opdateres jævnligt.

VILKÅR

9.

Der skal på ejendommen foretages en effektiv rotte- og fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

5.5 STØV, STØJ OG LYS FRA ANLÆG OG MASKINER

Driften, herunder håndtering af foder og halm, forventes ikke at medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Der er lys i staldene døgnet rundt, dog med reduceret mængde om natten. Der vil være udendørs belysning omkring driftsbygningerne. Disse lys vil blive styret af bevægelsessensorer. Placering af lyskilder fremgår af kortbilag (jf. bilag 3).

Der forekommer ikke særligt støjende aktiviteter ud over, hvad der er normalt forekommende ved en malkekvægsbedrift. Både mælketank, frekvensstyret vakuumpumpe og kompressor står indendørs.

Gyllepumpning sker med støjsvag el pumpe fra bygning 1 til 2. Fra bygning 2 til lager sker pumpning med traktorpumpe. Pumpning i vinterperioden sker ca. hver 14 dag og tager ca. 2 timer. Om sommeren når dyrene er på græs pumpes der sjældnere.

I forbindelse med ensilering i plansiloer vil der være maskinstøj. Dette foregår i en begrænset periode og vil være uændret i fremtiden, da der ikke etableres nye plansiloer. Øvrig ensilage opbevares normalt i wrapballe eller markstakke.

Kraftfoder blæses ind i siloerne. Dette kan give kortvarig støj, men afstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt er over 400 meter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det forventes ikke, at støvgener fra produktionsanlægget vil give væsentlige problemer, som følge af afstanden til nærmeste naboer.

Det vurderes, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn på grund af anlæggets placering, afstand til nærmeste naboer samt afskærmende beplantning (se bilag 3) og øvrige afskærmende foranstaltninger. Der er derfor ikke stillet særlige vilkår vedrørende lys.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer samt projektets udformning. Der er ikke foretaget støjberegninger, idet projektet som udgangspunkt vurderes at kunne overholde støjkraevne.

Det vurderes samlet, at støv, støj og lys fra ejendommen vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende eller landskabelige hensyn og der stilles således ikke særlige vilkår vedrørende støv, støj og lys fra anlæg og maskiner.

5.6 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er kun en indkørsel til Bremhøj 9, som sker fra Gelballevej og op af Bremhøj.

Transporterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der være et øget transportbehov fra og til ejendommen. Der vil i mange tilfælde medtages større mængder pr. kørsel.

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er.

Flydende husdyrgødning transporteres med lastbil til de fjernest beliggende arealer (markerne 30-0, 30-1, 13-0, 14-0, 14-1 og 15-0). Husdyrgødning som afsættes til tredjemand leveres også med lastbil.

Table 8. Skønnet antal af transporter

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder mv.	12	18
Grovfoder	170	215
Fyringsolie/brændstof	7	8
Mælk	365	365
Indl/Udevering af dyr	27	27
Afhentning af døde dyr	26	32
Diverse sækkevarer m.m.	26	35
Gyllekørsel	180	280
Maksimalt i alt	813	980

Transportveje til- og fra ejendommen fremgår i bilag 5.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen skal i forbindelse med en ansøgning om godkendelse vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Der vil være en forøget transport i forbindelse med udvidelsen på Bremhøj 9. Den flydende husdyrgødning køres ud på ejede og forpagtede arealer, hvoraf størstedelen ligger omkring ejendommen. Gyllekørsel til arealerne længst væk køres med lastbil, hvilket vil reducere eventuelle gener ved gyllekørsel med traktor.

Kommunen vurderer, at de anførte transporter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne type husdyrproduktion. Kommunen har endvidere vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår for tidspunkter for kørsel med husdyrbrugets egne køretøjer, da dette fortrinsvis sker på hverdage og i dagtimerne.

6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

6.1 GØDNINGSTYPER OG -MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriften råder over 155,9 ha til udbringning af husdyrgødning. Derudover er der 12,6 ha, hvor der ikke udbringes husdyrgødning, men som bliver brugt til afgræsning. Ejendommens arealer drives økologisk.

Tabel 9: Oversigt over ejede og forpagtede arealer.

Adresse	ha	Ejerforhold	Mark nr. i bilag
Bremhøj 5	32,2	Forpagtet	24-0, 33-0, 34-0, 35-0
Bremhøj 9	64,3	Ejet	1-0, 2-0, 4-0, 4-1, 5-0, 6-0, 9-0, 27-0, 28-0, 30-0, 30-1
Gelballevej 17	8,6	Forpagtet	8-0, 20-0, 20-1
Gelballevej 25	32,9	Ejet	31-0, 32-0
Kirkevejen 43	16,0	Ejet	13-0, 14-0, 14-1, 15-0
Matr.nr. 7000ac Lunderskov By, Skanderup	1,9	Forpagtet	22-0
I alt	155,9		

De vedvarende græsarealer, som afgræsses udenfor harmoni ligger umiddelbart nord for mark 1-0 og 4-0. På disse arealer udbringes ikke husdyrgødning bortset fra den gødning, som dyrene afsætter ved afgræsning. Der er i alt ca. 12 ha, som afgræsses med ca. 1,4 DE/ha.

Tabel 10: Gødningsmængder på Bremhøj 9

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor*	DE*
Produceret på Bremhøj 9			
Dybstrøelse	5441	793	50,6
Kvæggylle	19.010	2846	192,6
Afsat ved græsning indenfor harmoniarealer	4271	623	42,2
Afsat ved græsning udenfor harmoniarealer			16,6
I alt produceret			302,0 DE
Afsat			
Gylle - afsat	2005	300	- 20,3
Afsat ved græsning udenfor harmoniarealer			- 16,6
Totalt			
Gødning til rådighed til udbringning på bedriftens ejede og forpagtede arealer (155,9 ha)	26.717	3.961	265,1 DE
Harmonitryk på ejede og forpagtede arealer			1,7 DE/ha

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens ejede og forpagtede arealer er generelt robuste arealer, som ligger udenfor nitrat- og fosforklasser. Der er 9,8 ha som ligger i et grundvandsfølsomt område (jf. tabel 12).

Der er indgået en gylleaftale. Aftalearealerne drives økologisk. Aftalearealerne er beliggende i et robust område dvs. udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitrat- og fosforklasser m.v.. Kommunen vurderer, at der ikke skal udarbejdes en § 16-arealgodkendelse, før der kan leveres husdyrgødning fra Bremhøj 9.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at når der afsættes husdyrgødning til gylleaftale og afgræsning er der tilstrækkeligt ejet og forpagtet arealer på ejendommen til at udbringe den producerede mængde husdyrgødning.

VILKÅR

10.

På ejendommens ejede og forpagtede udbringningsarealer (155,9 ha) må der pr. planår (1/8-31/7) udbringes husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha fra det godkendte husdyrbrug, som fremgår af vilkår 4.

I tilfælde af ophør eller delvis udnyttelse af godkendelsen kan husdyrgødningen helt eller delvist erstattes af andre typer husdyrgødning, hvis mængden af kvælstof og fosfor ikke overstiger 26.717 kg kvælstof (N) og 3.981 kg fosfor (P) på de ejede og forpagtede arealer (jf. bilag 4.).

11.

Ved en årlig produktion større end 265,1 DE (plus mindst 16,6 DE, som skal afsættes til afgræsning udenfor harmoni) skal overskydende husdyrgødning afsættes til tredjemand. Ved fuld produktion skal der årligt afsættes 20,3 DE til tredjemand.

Ansøger må først have fuld produktion:

- a. Når tredjemandsarealerne har en miljøgodkendelse til at modtage husdyrgødning, eller
- b. Når nye arealer er anmeldt og Kolding Kommune har godkendt en forøgelse af harmoniarælet

12.

Der må maksimalt afsættes husdyrgødning svarende til i alt 16,6 DE på de 12 ha ejede og forpagtede afgræsningarealer udenfor udbringningsarealer (jf. bilag 4).

6.2 GØDNINGSSOPBEVARING OG -HÅNDTERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er en opbevaringskapacitet på 4.850 m³ (jf. tabel 11). Der produceres årligt ca. 600 tons (svarende til ca. 1.020 m³) fast husdyrgødning og ca. 5.300 m³ gylle inkl. vaskevand og overfladevand fra ensilagesiloer, møddingplads og plads til kalvehytter. Dette svarer til 11 måneders opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning. Da ejendommen drives økologisk vil dyrene også være udegående en del af året og opbevaringskapaciteten er derfor reelt større.

Tabel 11. Opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning

	Anlægsnr.	Kapacitet, m ³	Opførelsesår	Overdækning
Gyllebeholder	Nr. 12	3.000	1993	Flydelag
Gyllekanaler	Stald 1 og 2	850	1978	-
Buffer	Gelballevej 47	1.000		Flydelag
I alt		4.850		

Gyllebeholderen (nr. 12) er godkendt i 2013 og tilmeldt den lovpligtige 10-årige beholderkontrol. Beholderen er ikke beliggende i risikoområde. Der pumpes gylle og overfladevand fra møddingsplads (nr. 11) og plansilo/plads til kalvehytter (nr. 7) fra kanalerne i bygning 2. Gyllen pumpes fra fortanke ved stald nr. 1 til fortank ved stald nr. 2 ved hjælp af el-pumper, som afbrydes på hovedafbryder. Fra stald nr. 2 pumpes gyllen ved hjælp af traktorpumpe til gyllebeholder. Der er ikke fastmonteret pumper på gyllebeholderen til tømning af gyllen. Beholderen tømmes ved sugkrav på gyllevogn eller lastbil.

Gyllebeholderen som lejes er også kontrolleret i 2013 og tilmeldt den lovpligtige 10-årige beholderkontrol.

Fast husdyrgødning opbevares overdækket primært på møddingsplads (nr. 11) eller i markstak efter gældende regler. Møddingspladsen er ca. 10 m x 5 m og kan rumme ca. 75 m³. Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen indtil det har opnået en tilstrækkeligt kompostlignende tilstand til at blive kørt i mark-stakke.

Dybstrøelsen fra småkalvene og tyrene opbevares på møddingspladsen. Dybstrøelsesbokse ved køerne muges ud 3-4 gange om året, og har en tilstrækkelig kompostlignende tilstand til at blive kørt direkte i markstakke.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring af flydende husdyrgødning i kontrollerede gyllebeholdere sikrer en god og sikker opbevaring. Ved at sikre et tæt flydelag begrænses emissionen og lugten herfra. En opbeva-

ringskapacitet på ca. 11 måneder sikrer, at der er en tilstrækkelig bufferkapacitet ud over husdyrgødningsbekendtgørelsens minimumskrav.

Der er en eksisterende møddingsplads med afløb til beholder (nr. 11). Bunden i møddingspladsen skal løbende vedligeholdes, således at bunden til stadighed er tæt og uigennemtrængelig for fugt. Opbevaring af fast husdyrgødning på møddingsplads betragtes som værende Bedst Tilgængelig Teknik (BAT). Fast husdyrgødning opbevares overdækket fortrinsvist på møddingsplads (BAT) eller i markstakke i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Mængden af fast husdyrgødning som køres direkte ud er sat til 65 %, hvilket er normen.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ejendommens opbevaring og håndtering af gødningsproduktionen er miljømæssig forsvarlig.

VILKÅR

13.

Gyllevogne skal fyldes med sugekran eller på en befæstet plads med afløb til gyllebeholderen.

14.

Møddingspladsen (nr. 11) skal opfylde byggebladene fra Landbrugets Rådgivningstjeneste (nr. 103.06.05 og nr. 103.06.06).

Husdyrgødning fra kalve-, kælvnings- og sygebokse skal opbevares på fast og tæt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller kommes i gyllebeholderen.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Godkendelsen omfatter alle arealerne tilknyttet husdyrbruget med CVR-nummeret 19421686. Arealerne dyrkes i nudrift og dette vil være uændret i ansøgt drift.

Tablet 12. Oversigt over arealernes placering

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
22-0	1,89	Nej	JB3	Nej	K4	K4	1,89	0,00	0,00	0,00	0,00	1,89	0,00	0,00	0,00
5-0	13,12	Nej	JB3	Nej	K4	K4	13,12	0,00	0,00	0,00	5,17	13,12	0,00	0,00	0,00
13-0	1,99	Nej	JB3	Nej	K4	K4	1,99	0,00	0,00	0,00	0,00	1,99	0,00	0,00	0,00
30-0	6,77	Nej	JB3	Nej	K4	K4	6,77	0,00	0,00	0,00	0,00	6,77	0,00	0,00	0,00
14-1	0,97	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,97	0,00	0,00	0,00
2-0	13,23	Nej	JB3	Nej	K4	K4	13,23	0,00	0,00	0,00	0,00	13,23	0,00	0,00	0,00
31-0	27,81	Nej	JB3	Nej	K4	K4	27,81	0,00	0,00	0,00	1,17	27,81	0,00	0,00	0,00
30-1	0,54	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	0,00
35-0	12,70	Nej	JB3	Nej	K4	K4	12,70	0,00	0,00	0,00	3,46	12,70	0,00	0,00	0,00
1-0	4,26	Nej	JB3	Nej	K4	K4	4,26	0,00	0,00	0,00	0,00	4,26	0,00	0,00	0,00
14-0	2,00	Nej	JB3	Nej	K4	K4	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00
9-0	0,54	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	0,00
34-0	14,28	Nej	JB3	Nej	K4	K4	14,28	0,00	0,00	0,00	0,00	14,28	0,00	0,00	0,00
32-0	5,14	Nej	JB3	Nej	K4	K4	5,14	0,00	0,00	0,00	0,00	5,14	0,00	0,00	0,00
8-0	2,41	Nej	JB3	Nej	K4	K4	2,41	0,00	0,00	0,00	0,00	2,41	0,00	0,00	0,00
20-1	1,00	Nej	JB3	Nej	K4	K4	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
27-0	20,95	Nej	JB3	Nej	K4	K4	20,95	0,00	0,00	0,00	0,00	20,95	0,00	0,00	0,00
28-0	1,53	Nej	JB3	Nej	K4	K4	1,53	0,00	0,00	0,00	0,00	1,53	0,00	0,00	0,00
24-0	4,03	Nej	JB3	Nej	K4	K4	4,03	0,00	0,00	0,00	0,00	4,03	0,00	0,00	0,00
15-0	10,98	Nej	JB3	Nej	K4	K4	10,98	0,00	0,00	0,00	0,00	10,98	0,00	0,00	0,00
20-0	5,17	Nej	JB3	Nej	K4	K4	5,17	0,00	0,00	0,00	0,00	5,17	0,00	0,00	0,00
Total	155,92						155,92	0,00	0,00	0,00	9,80	155,92	0,00	0,00	0,00

Der er 49,3 ha gylleaftalearealer, som drives økologisk. Aftalearealerne ligger udenfor nitrat- og fosforklasser samt udenfor grundvandsfølsomme områder.

7.2 PÅVIRKNING AF GRUNDVANDET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De nordligste arealer (76,2 ha) er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser, inden for vandindvindingsoplandet til TREFOR vand a/s Trudsbro Vandværk og i et område, hvor der indsatsplaner til grundvandsbeskyttelse under udarbejdelse.

En lille del af mark 5-0, 31-0 og 35-0 ligger indenfor nitratfølsoms indvindingsopland (i alt ca. 9,8 ha). Der ligger ingen vandværksboringer indenfor 300 meter til ejendommen og ejendommens udbringningsarealer. Grundvandsbeskyttelsen er generelt god dog med undtagelse af mark 14-0, 14-1 og 15-0, som ligger i et område med nogen grundvandsbeskyttelse.

Det elektroniske ansøgningsystem har beregnet udvaskningen af kvælstof til 43 mg nitrat pr. liter fra rodzonen til grundvandet i ansøgt drift, hvilket er en reduktion på 16 mg nitrat pr. liter i forhold til nudrift. Der benyttes 100 procent reduceret kvælstof (økologisk drift) som virkemiddel.

Det eksisterende staldanlæg ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser, og hvor grundvandsbeskyttelsen på baggrund af jordens geologi er god. Det eksisterende staldanlæg er beliggende indenfor indvindingsoplandet til Trudsbro vandværk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ved vurdering af ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug i områder med en vedtaget indsatsplan skal retningslinjerne med hensyn til acceptabel nitratudvaskning være styrende for miljøgodkendelsen.

Kommunen har modtaget grundvandskortlægningen af området ved Trudsbro, hvor udbringningsarealerne er beliggende. Da indsatsplanen omfattende arealerne ved Trudsbro endnu ikke er færdig, må udvaskningen fra rodzonen ikke stige, såfremt den er over 50 mg nitrat pr. liter.

Tablet 13. Oversigt over udvaskning fra arealerne beliggende i NFI (jf. bilag 10).

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
5-0	13,1	50	-9	62	58
31-0	27,8	50	-9	62	58
35-0	12,7	50	-9	62	58

Det fremgår af beregningerne, at udvaskningen er på 50 mg/l til grundvandet i ansøgt drift, hvilket er en reduktion i forhold til nudriften. Dermed er det generelle beskyttelsesniveau til grundvandet overholdt.

Forudsætningen for at opnå en udvaskning på 50 mg nitrat pr. liter til grundvandet er, at der i ansøgningen er indsat 100 % reduceret kvælstof (økologisk drift). Der indsættes derfor vilkår om dette. Vilkår nr. 15 er også medvirkende til at reducere udvaskningen til overfladevand.

Det vurderes at ved overholdelse af vilkårene i godkendelsen, vil udbringningen af husdyrgødning ikke have en væsentlig indvirkning på grundvandet.

VILKÅR

15.

Arealdriften skal være økologisk, dvs. der må ikke tilføres handelsgødning til arealerne (100 % reduceret kvælstofnorm).

16.

Ved eventuel brug af markstak med komposteret dybstrøelse eller ensilage må de ikke placeres på arealer i nitratfølsomt indvindingsopland (jf. bilag 10)

7.3 PÅVIRKNING AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udbringningsarealerne grænser flere steder op til vandløb. Der løber et vandløb sydvest for mark 1-0, hvor der er hældninger på over 6 grader ned mod vandløbet.

Øvrige arealer, som grænser op til vandløb, er ikke skrånende. Der er etableret den lovpligtige plantedækkede, ugødede og udyrkede bræmme, som forhindrer overfladisk afstrømning og brinkerosion.

Der ligger ingen beskyttede vandhuller indenfor udbringningsarealerne, men i den sydøstlige ende af mark 32-0 ligger et vandhul, hvor der er hældninger på over 6 grader ned mod vandhullet. Søen er omkranset af træer og bevoksning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Søer og vandløb påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Søer og vandhuller er særlig følsomme over for tilførsel af fosfor, men visse kær- og mosetyper i tilknytning til søer og vandhuller kan også være følsomme over for kvælstoftilførsel enten via vandmiljøet eller fra luften. Den atmosfæriske påvirkning er dog så begrænset i forhold til områdets små vandhuller, at der kan ses bort fra denne.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb eller søer over 100 m² inden for en afstand af 20 meter fra vandløbs eller søens afgrænsning ved daglige vande.

Kommunen vurderer, at søer og vandløbsstrækninger ved udspedningsarealerne er beskyttet tilstrækkeligt i form af de lovpligtige bræmmer og randzoner samt forbuddet mod udspredning af flydende husdyrgødning på arealer, der er skrånende ned mod vandløb og søer.

Det vurderes således samlet, at søer og vandløbsstrækninger ikke påvirkes væsentligt som følge af projektet og at det ikke er nødvendigt med yderligere bræmmer ud over de lovpligtige bræmmer og randzoner.

7.4 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Knap 95 % af udbringningsarealerne (147,4 ha) afvander til Kolding Inderfjord og de resterende 5 % afvander til Vadehavet via Knude Dyb (8,5 ha). Kolding Inder- og Yderfjord er ikke Natura 2000-vandområder. Vadehavet er et Natura 2000-område, som ikke er overbelastet med fosfor.

Der stilles udelukkende krav til fosforoverskuddet på drænedede lerjorde og lavbundsarealer, som afvander til et Natura 2000-vandområde overbelastet med fosfor. Da ingen af arealerne er beliggende i P-opland overbelastet med fosfor, er der ikke krav om fosfortal fra arealerne.

Beregninger på fosfor viser, at der i ansøgt drift tilføres 25,4 kg P/ha/år i husdyrgødning, mens der med afgrøder fjernes 18,3 kg P/ha/år ved det valgte sædskifte, som er referencesædskiftet. Der er således et overskud af fosfor på 7,1 kg/ha/år.

Knude Dyb og opland:

Udbringningsarealer i Kolding Kommune afvander via Kongeåen og via Ribe Å/Fovs Å til Knude Dyb, som er et ca. 164 km² stort tidevandsområde. Knude Dyb er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde (INO-089), Natura 2000-område, Habitatområde (H78), Fuglebeskyttelsesområde (F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F66, F67) og Ramsarområde (R27). Dette Natura 2000-område strækker sig fra Ho Bugt i nord til den dansk tyske grænse i syd. Udpegningsgrundlaget for Vadehavet er bl.a. den prioriterede naturtype "Kystlaguner og strandsøer". Kystlagunerne er sårbare overfor tilledning af næringsstoffer.

Oplandet til Knude Dyb er på ca. 1.453 km² og består af deloplandene til Kongeå systemet, Fovs Å og Ribe Å-systemet. Det samlede dyrkede opland er ca. 145.300 ha. Udbringningsarealerne udgør ca. 0,005 % (8,5 ha/145.300 ha) af det samlede opland.

Kolding Inderfjord og opland:

Kolding Inderfjord dækker 4,9 km² havoverflade. Der er en relativt lav vanddybde i Inderfjorden, og derfor sker der ofte en opblanding af hele vandsøjlen selv vedforholdsvis svage vindpåvirkninger. Opholdstiden er ca. 2-3 uger i inderfjorden og mindre i yderfjorden.

Grænsen mellem inderfjord og yderfjord er lagt ved Løger Odde Hage. Grænsen markerer et naturligt skel mellem yderfjorden, der ofte er meget præget af Lillebæltsvand og den mere lukkede inderfjord.

Inderfjorden har et stort afstrømningsopland i forhold til dens størrelse. Oplandeter på ca. 320 km² og omfatter deloplandene fra Kolding Å-systemet, Dalby Mølle bæk, Skartved Bæk og Apotekergrøften. Det dyrkede opland er ca. 22.000 ha, og det øvrige opland er ca. 10.000 ha. Udbringningsarealerne udgør ca. 0,46 % (147,4 ha/32.000 ha) af det samlede opland.

Den nuværende tilstand i Kolding Inderfjord vurderes i vandplanen til "ringe", målt ud fra ålegræshøjden. Der er ikke fundet nogen signifikant udvikling i dybdeudbredelsen for ålegræs i perioden 1989 til 2002, dog er tendensen en stigende udbredelsesdybde (Vejle Amt Kystbadevand 2002). Med de nuværende indsatser forventes det ikke, at vandområderne opnår at opfylde målet for god økologisk tilstand i 2015.

Ifølge vandplanen for Lillebælt/Jylland vurderes den arealspecifikke kvælstof- og fosforafstrømning til Kolding Inderfjord til at være på 20,3 kg N/ha/år. Dette giver en total belastning på 649.600 kgN/år.

Deloplandet Kolding Inderfjord løber via deloplandet Kolding Yderfjord ud i hovedvandoplandet Lillebælt/Jylland. Nærmeste marine natura 2000-område (nr. 112 Lillebælt) er beliggende syd for Kolding Yderfjords udmunding. Ifølge vandplan for Hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jyllander miljømålslovens miljømål "god tilstand" ikke opfyldt i området. Årsagen er ifølge vandplanen bl.a. den diffuse belastning med især kvælstof, men også fosfor fra oplandet, som primært stammer fra landbruget.

En nærmere beskrivelse herunder udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området Lillebælt fremgår af bilag 8.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der skal foretages en vurdering af nitratudvaskningen jf. VVM-direktivet. Dette er fastlagt fra statslig side ved udpegningen af nitratklasserne. Der er ikke udpeget nitratklasser i oplande udenfor Natura-2000 områder. Det betyder, at disse områder er reguleret ved hjælp af harmonikravet.

Vadehavet

En lille del af udbringningsarealerne (8,5 ha) afvander til Vadehavet. Vandoplandet har et faldende husdyrtryk i forhold til udgangspunktet i 2007. Projektet overholder allerede som helhed planteavlsniveauet, som hvis husdyrtrykket var stigende. Kommunen vurderer derfor, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil medføre skade på vandoplandene.

Kvælstofudledningen fra projektet i sig selv er på 0,006 % til Vadehavet, hvor afkæringskriteriet begge steder er 5 %. Projektet kan dermed heller ikke i sig selv antages at have en skadevirkning på vandoplandet

Kolding Inderfjord

Kolding Inderfjord er ikke udpeget som Natura 2000-område, men da Kolding Inderfjord afvander via Kolding Yderfjord til hovedvandoplandet Lillebælt, skal der desuden foretages en vurdering af en eventuel påvirkning af nærmeste marine Natura 2000-område (Lillebælt) beliggende syd for Kolding Yderfjords udmunding.

Miljøstyrelsen har fastlagt følgende afskæringskriterium for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevand:

Et projekt med husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande i Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter er opfyldt:

- 1) Kumulative effekter: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007.
- 2) Projektet i sig selv: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 procent af den samlede nitratudvaskning.

Ad. 1 Kumulative effekter - Påvirkninger og bidrag fra andre end projektet selv.

I vurderingen af, om det ansøgte projekt i kumulation med andre husdyrbrug i oplandet til Kolding Inderfjord har en skadevirkning, har Kolding Kommune anvendt de data for udviklingen i husdyrtryk, som Miljøstyrelsen har stillet til rådighed i december 2014. Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Kolding Inderfjord fremgår af tabellen nedenfor.

Udviklingen i antal DE i oplandet til Kolding Inderfjord			
	Kolding Inderfjord (DE)	Udvikling ift. 2007 (DE)	Udvikling ift. 2007 (%)
2007	17.103 DE	0	0
2008	16.367 DE	-737 DE	-4,3 %
2009	16.571 DE	-532 DE	-3,1 %
2010	15.899 DE	-1204 DE	-7,04 %
2011	15.263 DE	-1840 DE	-10,8 %
2012	14.952 DE	-2151 DE	-12,6 %
2013	15.039 DE	-2064 DE	-12,1 %
2014	13.949 DE	-3154 DE	-18,4 %

Ved direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår (2014) og niveauet pr. 1. januar 2007 er udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Kolding Inderfjord faldet med 18,4 %. Ved en opgørelse under anvendelse af lineær regression er det fundet, at forklaringsgraden er høj ($R^2 = 0,9364$). Udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Kolding Inderfjord er faldet med 16,7 % fra 2007 til 2014 udregnet ved lineær regression.

I vurderingen af om projektet i kumulation med andre projekter og planer har en skadevirkning, skal andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktion inddrages. Med projekter og planer i Habitatdirektivets forstand menes nye og realiserbare projekter. Kolding Kommune er ikke bekendt med andre projekter og planer, som kan give en øget nitratudvaskning i oplandet.

Som følge af at udviklingen i antal dyreenheder har været faldende siden 2007 i oplandet til Kolding Inderfjord skal projektets kvælstofudvaskning fra rodzonen ikke nedbringes til et niveau, som svarer til planteavlbrug. Beregninger viser en udvaskning fra rodzonen på 61,1 kg N/ha/år i det ansøgte projekt.

Kommunen har sikret, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke overstiger 61,1 kg N/ha/år ved udbringning af husdyrgødning på arealerne ved at stille vilkår om fastholdelse af økologisk drift (jf. vilkår 15).

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet i kumulation ikke vil medføre en skadevirkning på overfladevande for hverken deloplandet Kolding Inderfjord eller på det nærmeste Natura 2000-område.

Ad. 2 Vurdering af om det ansøgte i sig selv har en skadevirkning

Ifølge Miljøstyrelsen vil en nitratudvaskning under 5 % ikke kunne medføre en skadesvirkning på overfladevand i et Natura 2000-område. Kolding Kommune vurderer, at en nitratudvaskning under 5 % ligeledes ikke vil kunne medføre en skadesvirkning på et overfladevand, der ligger udenfor Natura 2000-udpegningsområdet.

Udbringningsarealet er 147,4 ha, og der udvaskes ifølge ansøgningens beregninger 61,1 kg/ha fra rodzonen. En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat i jorden. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i vandområdet. Det faktiske reduktionspotentiale for oplandet omkring arealerne kendes ikke, men det er 50 og 75 % ifølge den reduktionspotentiale-modellering, som er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser. Udvasningen fra rodzonen antages dermed at reduceres med ca. 62,5 %.

Ifølge Miljøstyrelsens bilag af 16. juni 2010 kan der kun reguleres på bidraget af nitrat fra husdyrgødningen, og beregningen er foretaget via husdyrgodkendelse.dk, og udvasningen fra husdyrgødningen er således 61,1 kg N/ha.

Kolding Inderfjord	
Opland til Kolding Inderfjord	32.000 ha
Nuværende kvælstofbelastning fra land til Kolding Inderfjord	649.600 kg N/år
Det ansøgte projekt	
50-75 % Reduktionspotentiale (jf. DMU)	Gns. 62,5 %
Areal til udspredding i oplandet til Kolding Inderfjord	147,4 ha
Udvaskning fra rodzonen (jf. ansøgningskemaet)	61,1 kg N/ha/år
Udvaskning fra projektet til Kolding Inderfjord (61,1 kg N/ha/år x 0,375 x 147,4 ha)	3.377 kg N/år
Kvælstofudledning fra projektet som procent af den samlede udledning til Kolding Inderfjord (3.377 kg N/år / 649.600 kg N/år x 100)	0,52 %

Kvælstofudledningen fra projektet udgør således ca. 0,52 % af den samlede udledning til Kolding Inderfjord. Da projektet således bidrager med mindre end 5 % af den samlede belastning vurderer Kolding Kommune, at udbringning af husdyrgødning på arealerne, som afvander til Kolding Inderfjord ikke har en skadevirkning på Kolding Inderfjord. Det betyder også, at der ikke vil være en skadevirkning fra projektet i sig selv på det nærmeste marine Natura 2000-område i hovedoplandet Lillebælt.

Kommunens samlede vurdering i forhold til kvælstof

Kolding Kommune vurderer derfor samlet at ved overholdelse af de fastsatte vilkår i godkendelsen, vil projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kunne medføre en væsentlig målbar skadevirkning fra udbringningsarealerne på Kolding Inderfjord eller Vadehavet.

Kommunens vurdering i forhold til fosfor

Projektet overholder de generelle lovkrav med hensyn til fosfor til overfladevand, som er fastlagt i lovgivningen uden særlige virkemidler til reduktion af fosfor. De væsentligste bidrag til fosfortilførsel til overfladevand kommer fra brinkerrosion og via dræn. Kommunen vurderer, at de generelle bræmme krav herunder randzoner er tilstrækkelige til at imødegå overfladisk afstrømning.

8 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)

For § 12 husdyrbrug skal der som minimum redegøres for anvendelsen af BAT-tiltag vedrørende:

- 8.1 Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- 8.2 Foder
- 8.3 Staldindretning
- 8.4 Forbrug af vand og energi
- 8.5 Opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning
- 8.6 Samlet vurdering af BAT

Vurderingen af, hvorvidt husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT, er foretaget i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

8.1 MANAGEMENT (LEDELSES- OG KONTROLRUTINER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en fremgangsmåde ved uheld.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejds gange.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug og i henhold til gældende affaldsregulativer.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Driften af mælkeproduktionen efterlever Kvalitetsprogrammet Arlagården. Hovedpunkterne i Kvalitetsprogrammet er: Mælkens sammensætning, Fødevarerikkerhed, Dyrevelfærd og Miljøhensyn. Miljøhensyn indebærer bl.a. affaldshåndtering, opbevaring af døde dyr, samt den generelle orden på bedriften. Kvalitetsprogrammet kontrolleres hvert 3. år. Hele programmet kan ses på: http://www.arlafoods.dk/upload/global/publications/pdf/kvalitetsprogrammet-arlagarden_dk.pdf

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bla:

- At hjælpestoffer som gødning, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Der lægges stor vægt på god management og god staldhygiejne. Ved at strø godt i sengebåsene og give rigeligt med strøelse ved dyr på dybstrøelse skabes et tørt miljø ved dyrene.

Der udarbejdes en beredskabsplan (jf. afsnit 4.9), hvor forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand mv. er beskrives. Anlægget efterses dagligt for utætheder mv., og der foretages service på anlæggene løbende efter behov.

Der er faste aftaler for levering af foder og afhentning af døde dyr samt skadedyrsbekæmpelse.

Efteruddannelse prioriteres, således at medarbejderne løbende deltager på relevante kurser og møder. Medarbejderne gøres bekendt med, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar, der dermed følger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen sikres et godt overblik over ejendommen og en effektiv ressourceudnyttelse.

Som et led i driftsikkerheden af husdyrbruget, vil der i forbindelse med godkendelsen blive stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan (jf. afsnit 4.9).

Det vurderes sammenfattende, at ejendommens management er at betragte som BAT.

8.2 FODER HERUNDER FOSFOR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov.

Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Ensilage opbevares i plansiloer eller wrapballer, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.
- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der tages analyser af grovfoder, og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvæg-fodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Fosfor

På nuværende tidspunkt findes der ikke tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger. Miljøstyrelsen stiller ved malkekvæg således ikke specifikke BAT-krav til fosfor. Det generelle krav til fosforoverskuddet er overholdt.

Muligheden for afsætning ved brug af separeringsteknikker, som medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningsen kan afsættes til udbringning på andre arealer, kan på nuværende tidspunkt ikke forudsættes at være til stede for alle producenter. Alene af denne grund er teknikken ikke relevant ved fastlæggelse af branchespecifikke emissionsgrænseværdier.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne type af bedrift med hensyn til fodring herunder råprotein og fosfor, idet anvisningerne i BREF-dokumentet følges.

8.3 STALDINDRETNING HERUNDER AMMONIAKEMISSION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Projektet overholder ikke det fastlagte og proportionelle BAT-niveau for ejendommen på 1.832 kg N pr. år for denne ejendom (se bilag 6). Ammoniakemissionen i det aktuelle projekt er på 1.932 kg N pr. år. Ammoniakemissionen fra det aktuelle projekt ligger således 90 kg N pr. år over det proportionelle BAT-niveau for ejendommen.

Der etableres skrabere på spalterne i kostalden (nr. 1), hvilket er BAT.

Opstaldning af dyr op til 6 mdr. på dybstrøelse må betegnes som værende BAT for denne dyregruppe. Der vurderes ikke at være alternative systemer til opstaldning af kalve op til 6 mdr. for nuværende.

Dybstrøelse i velfærdsstalden er til kælvende og syge dyr, hvilket betragtes som værende BAT.

Ansøger har beregnet på teknologier til yderligere nedbringelse af ammoniakemissionen men finder ikke, at der er tekniske og økonomiske anvendelige teknologier, som er proportionelle i den eksisterende husdyrproduktion (jf. afsnit 8.6).

Det faktiske ammoniaktab fra stald og lager fra produktionen fremgår af nedenstående skema fra det elektroniske ansøgningsystem.

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Kostald	KvMa08	943,01	1166,99	-223,98	-23,75%	0,00	0,00	0,00	1166,99
		901,29	1115,35	-214,07	-23,75%	236,60	-3,37	0,00	882,12
	KvMa09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	75,75	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	75,75
	KvMa08	125,18	154,91	-29,73	-23,75%	0,00	0,00	0,00	154,91
		125,18	154,91	-29,73	-23,75%	32,86	-0,47	0,00	122,52
Ungdyrstald	KvKs08	40,94	48,48	-7,54	-18,43%	0,00	0,00	0,00	48,48
		66,42	78,66	-12,24	-18,43%	0,00	0,00	0,00	78,66
	KvMa08	183,60	227,20	-43,61	-23,75%	0,00	0,00	0,00	227,20
		375,54	464,73	-89,19	-23,75%	0,00	0,00	0,00	464,73
Velfærdsstald	KvSm01	0,00	53,15	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	53,15
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvMa09	0,00	50,50	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	50,50
		0,00	235,66	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	235,66
Kalvehytter	KvTk01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	8,93	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	8,93
	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	54,02	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	54,02
Sum	Nudrift	1292,73	1701,23	-304,86		0,00	0,00	0,00	1701,23
	Ansøgt	1468,43	2188,01	-345,23		269,46	-3,84	0,00	1922,39

Der er naturlig ventilation i staldene. Hermed er der sikret et stort luftskifte i stalden, hvilket betyder at staldgulvene er forholdsvis tørre. Det store luftskifte betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

BAT-niveauet for ammoniakemissionen for den økologiske malkekvægsproduktion på Bremhøj 9 er beregnet ud fra Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik for husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg" fra maj 2011 samt "Fastlæggelse af emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer" fra 6. februar 2012. Beregningerne fremgår af bilag 6. BAT-niveauet for Bremhøj 9 er beregnet til 1.832 kg N/år. Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget (stald og lager) er beregnet til 1.922 kg N pr. år (jf. ansøgningskemaet i husdyrgodkendelse.dk). BAT-niveauet for emissionsgrænseværdien for ammoniak er således ikke overholdt med 90 kg N pr. år.

Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik men udelukkende, at der leves op til reduktionskravet. For at overholde det generelle krav om ammoniaktab for stald og lager samt BAT-niveauet for ammoniak har ansøger valgt følgende virkemidler til at nedbringe ammoniaktabet fra produktionen:

- Skrabere på spalter i eksisterende stald (nr. 1) medfører en reduktion på 269 kg N/år.

Kommunen finder efter en samlet vurdering, at det ikke er teknisk og økonomisk muligt for ansøger, at indføre forureningsbegrænsende teknologier i et omfang, som vil bringe ammoniakemissionen ned på det teoretisk beregnede BAT-niveau (se afsnit 8.6).

Kommunen vurderer på den baggrund, at den vejledende emissionsgrænseværdi på 1.922 kg N pr. år for det samlede anlæg er proportionalt for den aktuelle ejendom efter en konkret vurdering.

Det generelle ammoniakreduktionskrav samt BAT-emissionskravet vurderes overholdt ved overholdelse af vilkår 2 om etablering af skrabere på spalter i kostalden (nr. 1).

8.4 FORBRUG AF ENERGI OG VAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering og reparation af lækager. Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Vandforbruget registreres årligt.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Til kvæg anvendes drikkekar, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.
- Vaskeautomat til malkeanlæg er forsynet med vandsparerer.
- Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at mindske forbrug af vaskevand.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at installere energibesparende belysning. Husdyrbruget angiver at have BAT som følger:

- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reduktion.
- Malkepumpen og vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret, hvilket reducerer både energiforbruget og støj niveauet.
- Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt, og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget.
- Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der anvendes ikke energi til opvarmning i stalde.
- Der er installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til at opvarme brugsvand i driftsbygning.

Der er naturlig ventilation i alle bygninger og der er derfor ikke energiforbrug til dette. Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene. Udendørs belysning skal være med bevægelsessensorer.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen sikres et godt overblik over ejendommens vand- og energiforbrug, og at der dermed i fornødens omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Ved overholdelse af vilkår 17 vurderes det sammenfattende, at ejendommens forbrug af vand og energi er at betragte som BAT.

VILKÅR

17.

Anlæg, der er særligt energiforbrugende, såsom malkeanlægget og mælkekøleanlægget, skal serviceres og vedligeholdes med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller i henhold til producentens / leverandørens specifikationer, således at de kan fungere energieffektivt.

8.5 OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

BAT i forhold til opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning er beskrevet i referencedokumentet (BREF) for bedste tilgængelige teknikker. En overvejende del af tiltagene beskrevet i BREF er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Opbevaring af husdyrgødning

Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

- Flydende husdyrgødning opbevares i en stabil beholder, der kan modstå påvirkninger og som er tæt.
- Gylle omrøres kun lige før tømning i forbindelse med udbringning.
- Fast møg opbevares på møddingsplads (nr. 11) med opsamling af vand til gylletanken. Dette minimerer udvaskningen af nitrat.
- Dybstrøelse opbevares nogengange i markstak. Opbevaring følger reglerne for opbevaring i markstake jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- Flydende husdyrgødning udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres løbende og mindst hver måned. Der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken. Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.

Udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse den gødningsmængde, der skal spredes på marken med arealet og afgrødernes behov; ikke at sprede gødningen når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne; samt udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstof optag forekommer.

Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducere ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at overholde randzoner til grøfter og vandløb, hvorved risikoen for tab af fosfor og nitrat mindskes.
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til opbevaring og håndtering af husdyrgødning, må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion, beskrevet i referencedokumentet (BREF) for bedste tilgængelige teknikker. En overvejende del af tiltagene beskrevet i BREF er indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække. Landbruget efterlever reglerne i ovenstående bekendtgørelser.

Kommunen vurderer, at ved korrekt overdækning af dybstrøelse både i markstak men også på møddingsplads opfyldes kravet om BAT. Kommunen vurderer ligeledes, at opbevaring og håndtering af husdyrgødning i øvrigt opfylder kravet om BAT ligesom det vurderes, at der tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

8.6 FRAVALG AF BAT-TEKNOLOGI – UNDER TIL HENSYN TIL PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Projektet overholder ikke det fastlagte og proportionelle BAT-niveau for ejendommen på 1.832 kg N pr. år for denne ejendom (se bilag 6).

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Det er en integreret del af BAT, at der i forbindelse med fastlæggelsen heraf skal foretages en vurdering af, hvad der i almindelighed er økonomisk og teknisk muligt for den enkelte branche som sådan.

Fast overdækning af gyllebeholder:

Overdækning af gylletanke er fravalgt da de samlede meromkostninger ifølge teknologibladet Fast overdækning af gyllebeholder fra november 2010, ved en produktion på 300 DE er angivet til ca. 197 kr/kg reduceret N. Miljøstyrelsen har udmeldt at enkelt teknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger ca. 100 kr/kg reduceret N ikke bør indgå i vurderingen.

Gylleforsuring:

Gylleforsuring er ikke godkendt til brug i bedrifter, der har autorisation som økologisk virksomhed og kan dermed ikke indgå i vurderingen.

Reduceret tildeling af råprotein:

Teknologien anses ikke at være tilgængelig for alle og derfor ikke en generel tilgængelig BAT teknologi. Det angives blandt andet at teknikken ikke kan anvendes hvis græs indgår i rationen med betydende vægt.

Teknologibladet vedr. reduceret råprotein angiver, at det er muligt at reducere råproteinindholdet fra referenceniveauet på 172 g til 164 g pr. FE, uden at mælkeproduktion og sundhed hos malkekøerne påvirkes negativt. Hvor meget råproteinindholdet kan sænkes i forhold til referenceniveauet på 172 g afhænger dog en del af, hvorledes foderplanen er sammensat. Teknologien giver ikke samme effekt og er mindre egnet på kvægbedrifter, hvor summen af afgræsning, frisk græs og ensilage af græsmarksafgrøder udgør mere end 25 % af FE/ko/dag.

Økologiske foderrationer har typisk en høj andel græsmarks- og bælglanteafgrøder og jf. ovenfor, reducerer det mulighederne for at udnytte AAT-PBV-teknologien fuldt ud. Samtidig er økologiske bedrifter underlagt krav om minimum 60 % grovfoderandel.

Bremhøj drives økologisk og foderrationen har en høj andel af græsmarks- og bælglanteafgrøder, hvorfor en reduktion af tildelingen af råprotein ikke er relevant.

Ændring af gulvtype/staldsystem:

Etablering af skrabere i bygning 2 vil reducere ammoniakfordampningen med yderligere 135 kg N. Den samlede årlige omkostning ved etablering af robotskraber i bygning 2 er 26.077 kr. jf. Teknologibladet vedr. skraber på spaltegulve. Dvs. den årlige omkostning er 193 kr. pr. reduceret kg N. Det er således forholdsmæssigt for dyrt at etablere skraber på spalterne i bygning 2, idet omkostningen overstiger 100 kr. pr. reduceret kg N. Teknologien betragtes derfor ikke som værende proportionelt BAT på Bremhøj 9.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Projektet overholder ikke det fastlagte BAT-niveau for ejendommen på 1.832 kg N pr. år for denne type ejendom (se bilag 6). Ammoniakemissionen i det aktuelle projekt er på 1.922 kg N pr. år. Ammoniakemissionen fra det aktuelle projekt ligger således 90 kg N pr. år over BAT-niveau for ejendommen.

Kommunen finder efter en samlet vurdering, at det ikke er teknisk og økonomisk muligt for ansøger, at indføre forureningsbegrænsende teknologier i et omfang, som vil bringe ammoniakemissionen ned på det teoretisk beregnede BAT-niveau.

Kommunen vurderer på den baggrund, at den vejledende emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg kan forhøjes til, hvad der er proportionalt for den aktuelle ejendom efter en konkret vurdering. Ammoniakemissionen for Bremhøj 9 accepteres derfor til 1.922 kg N pr. år.

8.7 SAMLET VURDERING AF BAT

Husdyrbruget skal recudere ammoniakfordampningen i forhold til det generelle ammoniakreduktionskrav som beskrevet i husdyrloven. Desuden skal ammoniakemissionen overholde BAT-niveauet, som skal være proportionelt for en malkekvægproduktion af den pågældende størrelse.

I projektet er kravet om ammoniakreduktionen forsøgt opfyldt ved at sætte skrabere på spalterne i kostalden. Kravet er dog ikke helt opfyldt (- 90 kg), men det er vurderet, at mulighederne ikke er proportionelle med miljøgevinsten for denne type af ejendom og produktion.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

9 EGENKONTROL

9.1 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er tilknyttet Arlagården, som er et kvalitetsprogram der indeholder omfattende egenkontrol/kontrol. For eksempel gennemgås staldene to gange årligt af en dyrlæge med hen blik på dyrevelfærd, der er kontrol omkring medicinforbrug ol.

Bedriften drives ydermere økologisk, hvorfor der også føres økologikontrol.

Der udarbejdes mark og gødningsplaner for at sikre at gødningstildelingen sker ud fra afgrødens behov og næringsstofnorm på den enkelte mark og der følges op med udarbejdelse af gødningsregnskaber.

Der føres logbog over flydelag i gyllebeholder.

Der laves foderplaner.

Bedriftens drikkevandskar o.lign. rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører, som de skal. Derudover er der en række andre faste procedurer, se også afsnit 8.5.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at den ovennævnte egenkontrol i kombination med de tilhørende dokumentationskrav og vilkår som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt til at føre tilsyn med ejendommens drift og miljøgodkendelsens overholdelse.

VILKÅR

18.

På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Den fremviste dokumentation skal, uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg, særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen.

Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i denne godkendelse.

10 ALTERNATIV OG OPHØR

10.1 ALTERNATIVE MULIGHEDER OG 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau.

Udvidelsen er dermed baseret på, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen. Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring, vil det betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Den ansøgte ændring og udvidelse af dyreholdet sker i eksisterende bygninger og handler derfor om at udnytte de eksisterende rammer bedst muligt, og dermed fremtidssikre bedriften. Såfremt der ikke kan gives tilladelse til den ønskede produktion, ønskes en dialog med kommunen om hvad der skal til, for at der kan meddeles godkendelse. Er en godkendelse udelukket, vil produktionen sandsynligvis fortsætte uændret i de nuværende nedslidte bygninger.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne end den nuværende produktion (0-alternativet).

Det er også kommunens vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser, at 0-alternativet, ville være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser.

10.2 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødning og foderrester blive fjernet. Stalde vil blive rengjort og desinficeret. Eventuelle kemiske rester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Kolding Kommune. Restindholdet i olietank fjernes og tanke renses.

Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygninger til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningerne.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at førnævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfarer og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

11 KONKLUSION

11.1 KOMMUNENS SAMLEDE KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift efter gennemførelse af projektet og under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder de landskabelige hensyn, naboer og omgivelser i øvrigt tilsidesættes.

Kolding
Kommune

A handwritten signature in blue ink that reads "Betina SC".

Betina Stadager Cramer
Agronom

By- og Udviklingsforvaltningen
Landbrug
Nytorv 11, 6000 Kolding

12 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

12.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, landsdækkende foreninger og organisationer, som har til formål at beskytte natur og miljø samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Du kan også finde Klageportalen direkte på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke kommer ind via Klageportalen med mindre der er særlige grunde til det. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen er beskrevet nærmere i www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du. Hvis du tilhører en af de nævnte grupper, og trods vejledning ikke har mulighed for at bruge Klageportalen, kan du aflevere din klage sammen med en begrundet anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding. Hvis du er fritaget for at bruge digital post af din kommune, bedes du oplyse dette i din anmodning. Kolding Kommune vil sørge for at sende din anmodning videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der foreligger særlige forhold, der gør, at du kan blive fritaget for at bruge Klageportalen. Du får besked fra Natur- og Miljøklagenævnet, om din anmodning kan imødekommes.

Hvem kan hjælpe? På www.nmkn.dk/klage/hvordan-klager-du kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen. Du har derudover mulighed for at kontakte supportfunktionen på e-mail: nmkn@nmkn.dk eller telefon 7254 1101.

Hvad er klagefristen? Onsdag den **9. september 2015**. Det vil sige, at klagen senest på den dag skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvad koster det at klage? Du betaler et gebyr på 500 kr. med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Hvis du vil bringe afgørelsen til prøvelse ved domstolene, skal søgsmålet være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

12.2 UNDERRETNING OM UDKAST TIL GODKENDELSEN

Udkastet til godkendelsen har været i høring i 6 uger indtil den 29. juli 2015. Der indkom ingen bemærkninger.

Godkendelsen annonceres den 12. august 2015 i Kolding Ugeavis. Nedenstående parter er underrettet om miljøgodkendelsen og at hele godkendelsen kan ses på www.koldign.dk/miljoesager.

Ansøger

- Petrus B.M. Kaalberg, Bremhøj 9, 6580 Vamdrup, mirandakaalberg@hotmail.com

Konsulent

- Anita Hingstmann, Jysk Landbrugsrådgivning, ah1@jlbr.dk

Nedenstående parter er underrettet om miljøgodkendelsen

- Peter Refslund Møller, Åse Bøgesvang Møller, Camilla Nielsen og Søren Bøgesvang Møller, Bremhøj 5, 6640 Lunderskov (matrikulær nabo og ejer af forpagtet areal)
- Ditte Birgitte Glavind & Steen Steensen Blicher, Bremhøj 3, 6640 Lunderskov (matrikulær nabo)
- John Flaskager Jensen og Jette Sundahl, Gelballevej 17, 6640 Lunderskov (ejer af forpagtet areal)
- René Holleufer & Carina Aaby Holleufer Hansen, Gelballevej 6, 6640 Lunderskov (ejere af forpagtet areal)
- Leif Gosvig, Ødisvej 9, 6580 Vamdrup (aftalearealer 7-0, 7-1)
- Kurt Kjælde, Vamdrupvej 39, 6580 Vamdrup (øvrige aftalearealer)

Parter med E-post:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: syd@sst.dk

13 BILAG

- Bilag 1:** Vilkårskatalog
- Bilag 2:** Lovgivning
- Bilag 3:** Oversigtskort over ejendommen
- Afløbsforhold
- Placering af døde dyr, olietanke m.m
- Bilag 4:** Oversigtskort over ejede og forpagtede arealer
- Bilag 5:** Transportveje
- Bilag 6:** BAT - beregning
- Bilag 7:** Bilag IV-arter
- Bilag 8:** Udpegningsgrundlag
i. Lillebælt
- Bilag 9:** Jord- og stendiger
- Bilag 10:** Nitratfølsomme indvindingsområder (NFI)

Bilag 1: Vilkårskatalog

Miljøgodkendelsen gælder for anlægget og de landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Bremhøj 9, 6640 Lunderskov. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 45857. Ejendommen har CVR nr. 19421686. Ejendommen er ejet af Petrus B.M. Kaalberg.

Husdyrbruget er godkendt til en produktion på 215 årskøer (st. race), 31 småkalve, 10 kælvkvier og 108 tyrekalve svarende til 302,0 dyreenheder (DE) (2014-tal).

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser.

Alle vilkårene fremgår i vilkårskataloget.

Vilkårskatalog**1.**

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden:

- * Udvidelse af eksisterende dybstrøelsesareal i stald 3
- * Skrabere på spalterne i stald 1
- * Kalvehytter på eksisterende ensilageplads (nr. 7 i figur 1)

Derefter gives yderligere 3 år (i alt 5 år fra godkendelsens ikrafttræden) til at fuldende udvidelsen af dyreholdet til den ansøgte produktion på 215 malkekøer, 31 kalve, 10 kælvkvier og 108 tyrekalve (jf. vikår 4).

Med "udnyttet" menes, at de ansøgte ændringer af eksisterende byggeri er påbegyndt. Er godkendelsen ikke udnyttet indenfor de givne frister, bortfalder den del af godkendelsen som ikke er udnyttet.

2.

I den eksisterende kostald (nr. 1 i figur 1) skal der i gangarealet installeres skrabere ovenpå spalterne.

Egenkontrol af skraberne

- * Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver fjerde time.
- * Skraberen skal være forsynet med timer.
- * Skraberen skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget

3.

Den eksisterende befæstede plads (nr. 7 i figur 1) til placering af kalvehytter og ensilage skal vedligeholdes således at underlaget er uigennemtrængelige for fugt, i henhold til Landbrugets Byggeblad nr. 102.09.22 med afløb til opsamlingsbeholder

4.

Den årlige husdyrproduktion må ikke overstige

- 215 malkekøer (st. race, normydelse)
- 31 småkalve (st. race, 0-3,5 mdr.)
- 10 kælvkvier (st. race, 23-24 mdr.)
- 108 tyrekalve (st. race, 40-65 kg)

Svarende til i alt 302,0 DE (2014-tal).

Nedgang i mælkeydelse må ikke ændres til flere dyr.

Der er fleksibilitet i tilfælde, hvor mælkeydelsen overstiger normydelsen (9.517 kg EKM). Flexibiliteten vurderes overholdt ved nedenstående muligheder a,b og c.

Såfremt mælkeydelsen overstiger normydelsen på 9.517 kg EKM:

- a. Skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af mælkekøer, kvier eller kalve, så antallet af DE ikke overskrides *eller*
- b. Skal ejer anmelde og Kolding Kommune skal godkende en forøgelse af harmoniarealet og/eller
- c. Skal der ske en afsætning af de ekstra DE husdyrgødning. Modtager af husdyrgødningen skal først godkendes af Kolding Kommune for at kunne modtage husdyrgødningen

5.

Ensilagesiloer skal vedligeholdes i henhold til byggeblad 103.09-01 fra Landbrugets Rådgivningstjeneste.

6.

Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloe og foderrester skal løbende fjernes og opbevares på befæstet plads med afløb til lukket beholder eller kommes i gyllebeholder

7.

Der skal udarbejdes en beredsskabsplan for husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Denne beredsskabsplan skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede.

Beredsskabsplanen skal foreligge senest et år efter meddelelse af denne godkendelse

8.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt, at anmelde dette til Alarmcentralen ved at ringe 112. Efterfølgende skal Landbrugsafdelingen i Kolding Kommune kontaktes

9.

Der skal på ejendommen foretages en effektiv rotte- og fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder skal ske, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr

10.

På ejendommens ejede og forpagtede udbringningsarealer (155,9 ha) må der pr. planår (1/8-31/7) udbringes husdyrgødning svarende til 1,7 DE/ha fra det godkendte husdyrbrug, som fremgår af vilkår 4.

I tilfælde af ophør eller delvis udnyttelse af godkendelsen kan husdyrgødningen helt eller delvist erstattes af andre typer husdyrgødning, hvis mængden af kvælstof og fosfor ikke overstiger 26.717 kg kvælstof (N) og 3.981 kg fosfor (P) på de ejede og forpagtede arealer (jf. bilag 4.)

11.

Ved en årlig produktion større end 265,1 DE (plus mindst 16,6 DE, som skal afsættes til afgræsning udenfor harmoni) skal overskydende husdyrgødning afsættes til tredjemand. Ved fuld produktion skal der årligt afsættes 20,3 DE til tredjemand.

Ansøger må først have fuld produktion:

- a. Når tredjemandsarealerne har en miljøgodkendelse til at modtage husdyrgødning, eller
- b. Når nye arealer er anmeldt og Kolding Kommune har godkendt en forøgelse af harmonialet

12.

Der må maksimalt afsættes husdyrgødning svarende til i alt 16,6 DE på de 12 ha ejede og forpagtede afgræsningarealer udenfor udbringningsarealer (jf. bilag 4)

13.

Gyllevogne skal fyldes med sugekran eller på en plads med afløb til gyllebeholderen.

14.

Møddingspladsen (nr. 11) skal opfylde byggebladene fra Landbrugets Rådgivningstjeneste (nr. 103.06.05 og nr. 103.06.06).

Husdyrgødning fra kalve-, kælvnings- og sygebokse skal opbevares på fast og tæt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller kommes i gyllebeholderen

15.

Arealdriften skal være økologisk, dvs. der må ikke tilføres handelsgødning til arealerne (100 % reduceret kvælstofnorm)

16.

Ved eventuel brug af markstak med komposteret dybstrøelse eller ensilage må de ikke placeres på arealer i nitratfølsomt indvindingsopland (jf. bilag 10)

17.

Anlæg, der er særligt energiforbrugende, såsom malkeanlægget og mælkekøleanlægget, skal serviceres og vedligeholdes med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller i henhold til producentens / leverandørens specifikationer, således at de kan fungere energieffektivt

18.

På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Den fremviste dokumentation skal, uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg, særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen.

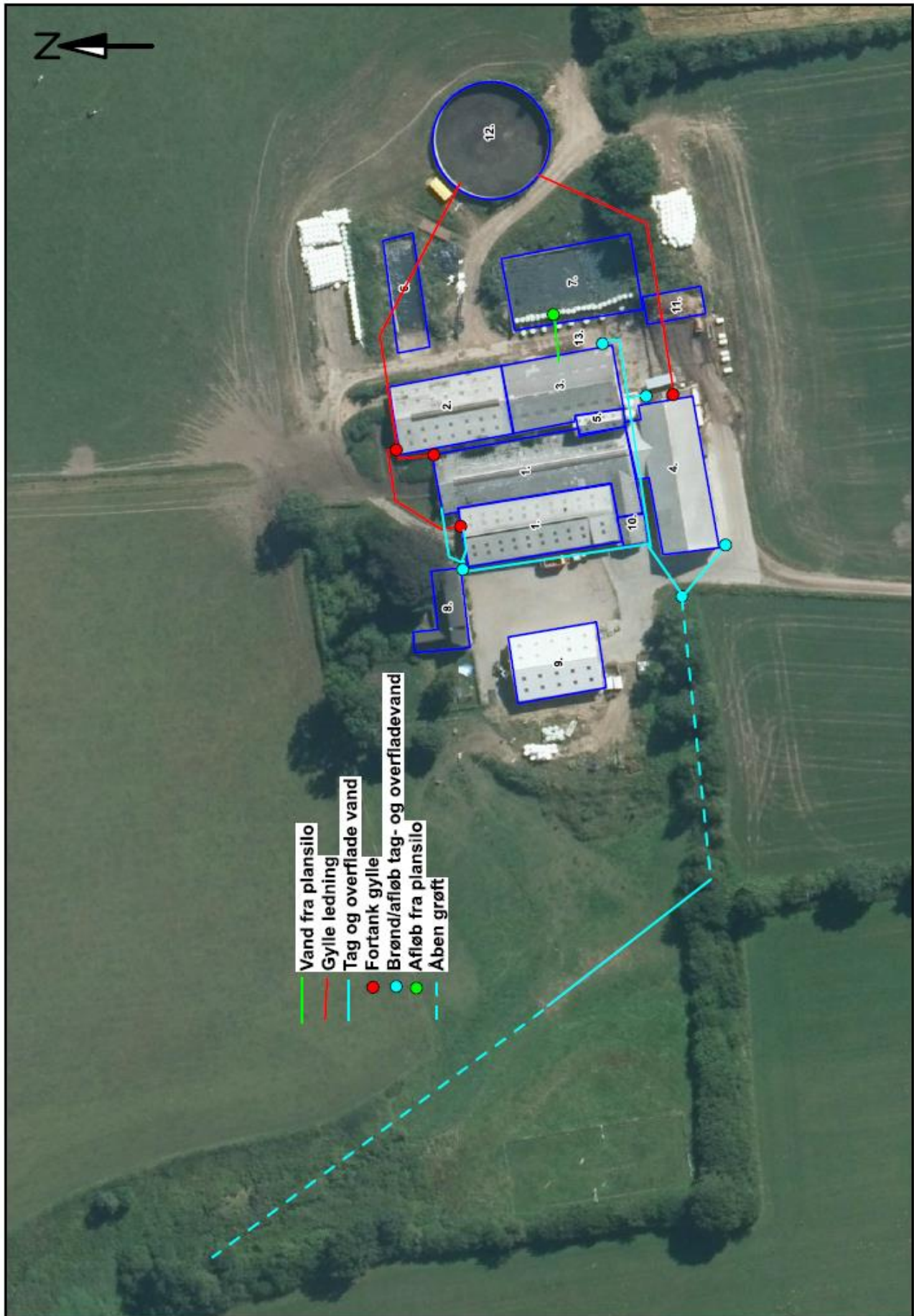
Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i denne godkendelse.

Bilag 2: Lovgivning

Nedenstående findes den fulde titel på de love, bekendtgørelser og andre henvisninger, der er anvendt i miljøgodkendelsen og som danner grundlag for denne.

- Husdyrloven:* Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrbrugsloven, jf. lovbek. nr. 1486 af 4. dec. 2009), Miljøministeriet
- Godkendelsesbekendtgørelsen:*
Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 1283 af 8. december 2014), Miljøministeriet
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen:*
Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (bek. nr. 853 af 30.6.2014), Miljøministeriet
- Affaldsbekendtgørelsen:* Bekendtgørelse om affald (bek. nr. 1309 af 18. dec. 2012), Miljøministeriet
- Påfyldning og vask af sprøjter*
Bekendtgørelse om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. Nr. 1598 af 18. december 2014, Miljøministeriet.
- Naturbeskyttelsesloven:* Lov om naturbeskyttelse (Naturbeskyttelsesloven) (lovbek. Nr. 951 af 3. juli 2013), Miljøministeriet
- Vejledning om gødsknings- og harmoniregler:*
Vejledning om gødsknings- og harmoniregler, Planperiode 1. august 2014 til 31. juli 2015.
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Plantedirektoratet.
- Habitatdirektivet:* Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)
- Fuglebeskyttelsesdirektivet:*
Fuglebeskyttelsesdirektivet fra 1979 (Rådets direktiv 79/409/EEC om beskyttelse af fugle med senere ændringer)
- Kommuneplan 2010-2021:* Kommuneplan 2010-2021 - Kolding Kommune
- Vandplan for Vadehavet:* Vandplan 2010-2015, Hovedvandopland 1.10, Vanddistrikt Vadehavet, Miljøministeriet, Naturstyrelsen
- Basisanalyse Vadehavet, natur:*
Basisanalyse Vadehavet (Natur), 2006. Habitat- og fulgebeskyttelsesområder – Ramsarområde – Vadehavet. Miljøministeriet, Naturstyrelsen
- Vandplan for Lillebælt/Jylland:*
Vandplan Lillebælt/Jylland, Hovedvandopland 1.11, Vanddistrikt Jylland og Fyn, år 2011 samt tilhørende baggrundsrapporter
- Basisanalyse Lillebælt:* Basisanalyse Jylland (Natur). Habitat- og fuglebeskyttelsesområder - Lillebælt.
- Emissionsgrænseværdier:* Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for Husdyrbrug med konventionel produktion af konsumæg, Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, maj 2011.
- Løvfrørapport fra 2009:* Overvågning af Løvfrø, Kolding Kommune, 2009, - Udarbejdet af Aqua Consult for Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning, Miljø – Natur og Vand.
- Regulativ for erhvervsaffald:*
Kolding Kommunes regulativ for erhvervsaffald

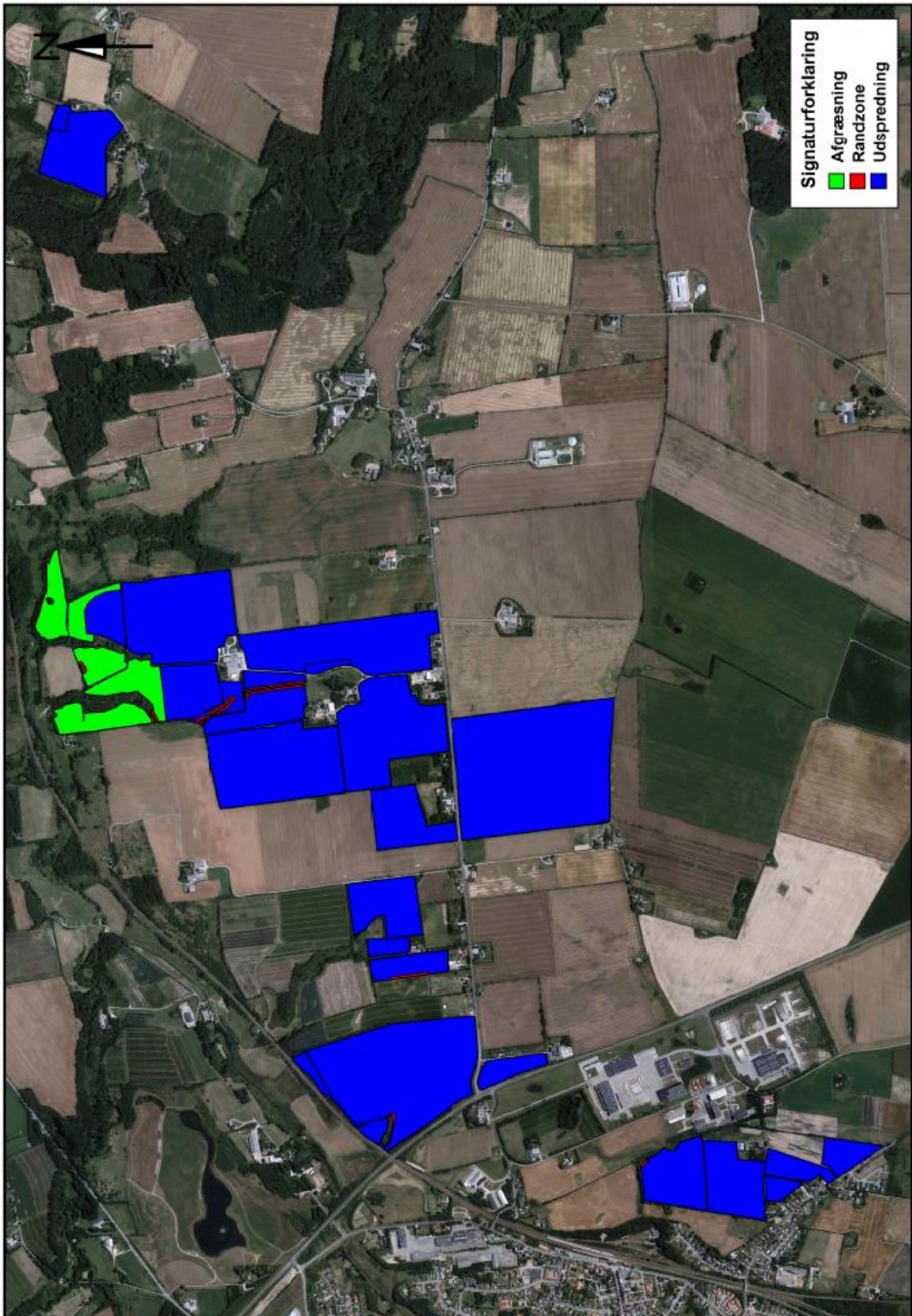
Bilag 3: Afløbsforhold

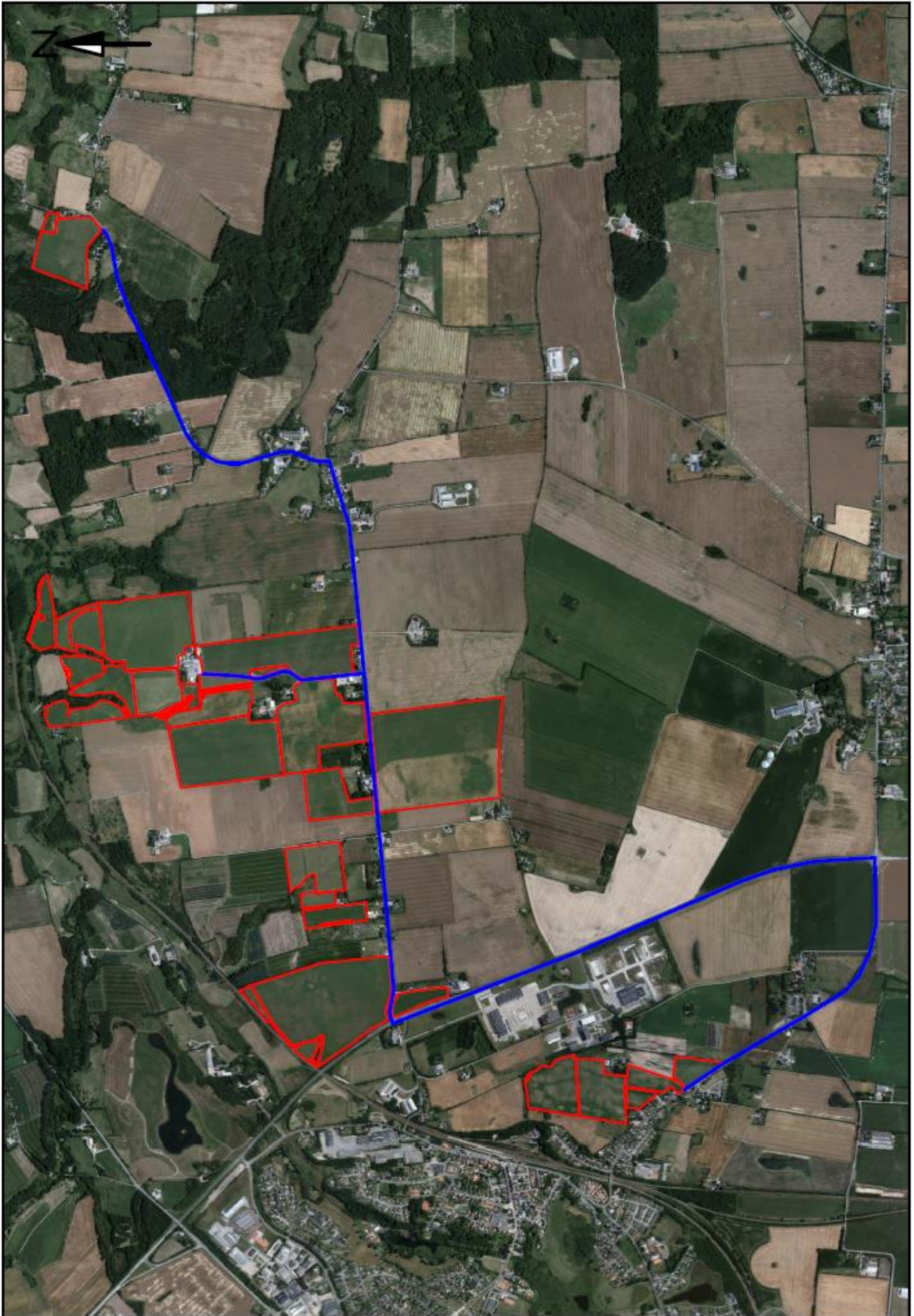
Bilag 3: Placering af døde dyr, olietanke m.m.

Bilag 4: Oversigtskort over ejede og forpagtede arealer

Bilag 5: Transportveje

Bilag 6: Oversigtskort over ejede og forpagtede

BAT-beregning
§ 12 – Bremhøj 9, 6640 Lunderskov

Staldafsnit nr.*	Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Antal mdr. dyr, der er udegående		Nudrift	Ansøgt	Ansøgt DE	Kg NH ₃ -N/år/dyr	Kg NH ₃ -N i alt
		Indenfor udb. areal	Udenfor udb. areal					
Kostald Stald 1	Malkekøer, tung race, Sengebåse med spalter og skraber (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2	113 (normydelse)	108 (normydelse)	144,0	8,2 x 108	886
	Malkekøer, tung race, Dybstrøelse	0	2	0	9 (normydelse)	12,0	10,04 x 9	90
	Malkekøer, tung race, Sengebåse med spalter og skraber (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6	0	25 (normydelse)	2,5 (normydelse)	33,3	4,9 x 25	123
Ungdyrstald Stald 2	Malkekøer, tung race, Sengebåse med spalter og skraber (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	2	22 (normydelse)	45 (normydelse)	60,0	8,2 x 45	369
	Kælvkvier (23-24 mdr.), tung race Sengebåse med spalter og skraber (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	0	6 (24-25 mdr.)	10 (23-24 mdr.)	5,9	6,62 x 10	66
Velfærdsafdeling Stald 3	Malkekøer, tung race, Dybstrøelse	0	2	36	28 (normydelse)	37,3	8,4 x 28	235
	Småkalve, tung race, Dybstrøelse	0	0	0	31 (0-3,5 mdr.)	7,7	1,74 x 31	54
Kalvehytter Stald 7	Tyrekalve, tung race, Dybstrøelse	0	0	0	108 (40-65 kg)	1,8	0,08 x 108	9
	Dyreenheder i alt			302,0 DE	232,6 DE	302,0 DE	BAT-niveau	1.832 kg NH₃-N
Ansøgningskema nr. 73587 version 4 med afgræsning								
Difference – BAT er ikke opfyldt								
*: Refererer til benævnelse fra ansøgningskemaet (www.husdyrgodkendelse.dk)								

Bilag 7: Bilag IV-arter – særligt beskyttede arter

Nedenfor findes en opgørelse over dyre- og plantearter, som findes eller sandsynligvis findes i Kolding Kommune, eller i naturområder, der modtager overfladeafstrømning fra Kolding Kommune, og som samtidigt findes på bilag IV i EF-habitatdirektivet eller er en del af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

Nedenstående er for de fleste arters vedkommende udarbejdet på baggrund af "*Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007*"

For arter, der ikke er omtalt i ovenstående håndbog er der suppleret med data fra Miljøcentrenes, Amternes og Kolding Kommunes nyere registreringer og SNS hjemmesider.

Pattedyr

Flagermus er vanskelige at kende fra hinanden og behandles under et. Flagermusene lever af insekter, som de fanger under flugten eller snapper dem i vandoverfladen eller fra blade. I sommerhalvåret opholder de sig oftest enkeltvis eller få sammen i dagtimerne i hulheder i træer, i fuglekasser, under stenbroer, på lofter og lignende uforstyrrede steder. I vinterhalvåret går de i dvale og skal have helst frostfrie og fugtige omgivelser som i hule træer, på lofter og i miner.

Alle danske arter er gået tilbage, men på grund af deres ret ubemærkede levevis er status for de enkelte arter usikker. Flagermus lider især under at de forhindres adgang til deres hvilesteder, og på deres vinteropholdssteder er de særligt sårbare.

Forekomst af de enkelte arter af flagermus i Kolding Kommune er dårligt kendt, men 9 af arterne er kendt fra det sydøstlige Jylland og kan forekomme i kommunen. Det drejer sig om følgende: Damflagermus, Vandflagermus, Dværgflagermus, Langøret flagermus, Sydflagermus, Brunflagermus, Skimmelflagermus, Troldflagermus og Pipistrelflagermus

Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer i forbindelse med projektet vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for eventuelle flagermus i området.

Odder (*Lutra lutra*) lever primært af fisk og er tæt knyttet til vand, især ved vandløb, søer og moser, men kan undertiden forekomme langs kyster.

I Kolding Kommune er der flere observationer af odder fra Åkær Å, Vester Nebel Å, Kolding Å helt ud i Kolding Havn, Seest Mølleå, Dons-søerne og Hartekanalene, Fovså, Spangså, Nørreå, Hjarup Bæk ved Søgård Sø og Vamdrup Å (Kongeå). Desuden er den i 2012 og 2013 angivet fra Binderup Mølleå, Solkær Å og Solkær Enge. Den kan således formentlig træffes i hele Kolding Å systemet med sideløb og tilknyttede søer og moser.

Den er overvejende aktiv om natten, men kan vænne sig til nogen forstyrrelser og være aktiv om dagen. Mulige trusler mod odderen og dens muligheder for at etablere en fast ynglebestand i beskyttelsesområdet er forstyrrelser i levestederne forårsaget af færdsel som f.eks. kanosejlad og fritidsfiskeri.

Der findes sandsynligvis ikke odder i nærheden af ejendommen, og der sker ingen driftsændringer på arealerne, som giver øget forstyrrelser i nærheden af vandløb. På den baggrund vurderes projektet ikke at påvirke arten.

Marsvin (*Phocoena phocoena*) forekommer i alle danske farvande. Vadehavet / Lillebælt har en stor bestand og marsvinet er også en del af udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Den største kendte trussel mod marsvin er utilsigtet bifangst ved garnfiskeri, men også forurening, stærk bådtrafik og nedsat fødemængde kan have en negativ indflydelse på marsvinene.

Arealerne afvander til oplande, hvor der også findes marsvin. Det vurderes dog, at landbrugsdriften under forudsætning af de lovgivne begrænsninger af projektets næringsstofoverskud, ikke kan være til skade for arten.

Birkemus (*Sicista betulina*) lever især i tilknytning til moser og enge. Den skal kunne finde mere tørre lokaliteter i nærheden, hvor den kan overvintre i sin vintersøvn. I ådalene ligger de mest ekstensivt drevne naturområder i Danmark og det er sådanne steder birkemus kan leve. I Kolding Kommune er birkemus de sidste 10 år fundet i Svanemosen, Kolding ådal, Vester Nebel ådal, Seest Mølle ådal og Spangs ådal og den kan måske vise sig at være endnu mere udbredt og forekomme i de fleste ådale.

Der er ikke kendskab til arten i nærheden af bedriften.

Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*) er eftersøgt i Stenderup-skovene i 2003 uden dog at den blev fundet. Stenderup-skovene vurderes til at være en mulig lokalitet for arten.

Der er ikke kendskab til arten i nærheden af bedriften.

Krybdyr

Markfirben (*Lacerta agilis*) er kendt fra det meste af Danmark, men den er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år og mange bestande er blevet isolerede. Markfirben er helt afhængig af arealer med løst jord ellers sand, hvor den kan grave sine æg ned på sydvendte, solbeskinnede skrånninger. Typiske levesteder er bakkede heder og overdrev med både høj og lav vegetation og spredte buske, klitter og strandoverdrev, kystskrænter, langs solbeskinnede skovveje, i grusgrave og på sandede jernbaneskrånninger.

I Kolding Kommune blev der i 2009 opdaget en lille bestand af markfirben ved kysten nord for Hejlsminde, men ellers er der ingen sikre observationer af markfirben i kommunen i de sidste 30 år. Den er blevet angivet fra bl.a. Svanemosen og Kolding Ådal, men uden foto, så det kan dreje sig om en forveksling med det langt hyppigere almindelige firben. Flere steder i Kolding Ådal systemet synes dog velegnet for arten, og den kan måske også findes andre steder i kommunen.

I forbindelse med projektet sker der ingen ændringer af de nærliggende beskyttede naturarealer. Det vurderes derfor, at levevilkårene for markfirben i området forbliver uændret som følge af projektet.

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) yngler i rene, solbeskinnede, ofte små vandhuller under 100 m². De små larver bliver spist af fisk, men er der tæt undervandsvegetation i vandhullet kan de gemme sig deri. De voksne kan træffes i forurenede og skyggede vandhuller, men her yngler de ikke. Ofte ligger ynglevandhullerne i eller i nærheden af skov. Stor vandsalamander er tæt knyttet til sit ynglevandhul, og de voksne opholder sig for det meste i det eller i nærheden.

Stor vandsalamander forekommer ret hyppig i det meste af Danmark. Den er gået kraftigt tilbage i de sidste 100 år. I Kolding Kommune er stor vandsalamander fundet ret hyppigt i forbindelse med eftersøgning af andre padder. Den er især fundet i en del løvfrøvandhuller beliggende i nærheden af småskove.

Det er ikke nogen vandhuller i umiddelbar nærhed af bedriften. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil få negativ indvirkning på arten og dens levesteder.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) yngler især i næringsfattige, evt. brunvandede søer, tørvegrave og moser omgivet af større arealer med ekstensiv drift, hvor den ofte opholder sig udenfor yngletiden. Uden for yngletiden træffes den tæt ved sit ynglested.

I Kolding Kommune er kendskabet til forekomsten af spidssnudet frø ret begrænset, da der ikke foreligger en samlet registrering. I forbindelse med eftersøgninger af andre padder er den blevet registreret som sjælden og spredt over det meste af kommunen. I Svanemosen og i Nørremosen ved Skærø er der store ynglebestande.

Nærmeste spidssnudet frø er fundet ca. 4 km fra anlægget. Der er ikke nogen vandhuller i umiddelbar nærhed af bedriften, og da antallet og omfanget af vandhuller, søer og engarealer ikke ændres i forbindelse med projektet, forventes ingen negativ påvirkning af eventuelle levesteder for spidssnudet frø.

Løvfrø (*Hyla arborea*) yngler især i varme, solbeskinnede, vegetationsrige, lavvandede damme nær buskads eller skovbryn. Uden for yngletiden opholder den sig i solbeskinnede buskads ofte af brombær eller i skovbryn nær ynglevandhullet.

I Kolding kommune forekommer løvfrøen ret hyppig på Stenderup-halvøen, omkring Almind-Viuf og ved Stepping. Vejle amt har gjort en stor indsats for arten, og bestanden er 10-doblet siden 1990. Den er dog gået tilbage siden 2004 efter at amtets indsats er ophørt.

Der er ikke registreret løvfrøer i nærheden af anlægget. Det vurderes, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhuller på arealerne, som følge af projektet, idet der ikke foretages ændringer og ammoniakdepositionen er lav.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*) yngler i solbeskinnede, rene vandhuller og småsøer uden fisk ofte omgivet af ekstensiv drevne arealer. Uden for yngletiden forekommer den især på arealer med løs jord eller sand, hvor den nemt kan grave sig ned. Den er kun aktiv om natten, hvor den søger føde på åbne arealer som enge, moser,

heder, overdrev og dyrkede marker. Den er sjælden i Danmark og er gået voldsomt tilbage. Den er fundet spredt over det meste af landet med de største bestande i det vestlige Sønderjylland, på Djursland og på Viborg-egnen.

I Kolding Kommune er løgfrøen kendt fra et vandhul nær Vamdrup, hvor der er en meget lille og stærkt truet bestand.

Den blev eftersøgt i 2010 og 2011 uden held, og i 2012 og 2013 blev der udsat haletudser af løgfrøer ud i restaurerede vandhuller i området mellem Drenderup og Vamdrup. Den kan måske findes andre steder f.eks. i den sydvestlige eller nordvestlige del af kommunen, da løgfrø er kendt fra den nordlige del af Haderslev kommune samt nord og vest for Skærsø. Truslerne mod arten vurderes at være isolation og ødelæggelse af yngleområdet, da den har en meget ringe spredningsevne.

Det vurderes, at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhuller på arealerne, som følge af projektet, idet der ikke foretages ændringer af vandhullerne og ammoniakdepositionen er lav. Derfor vurderes det ligeledes at der ikke vil være en negativ påvirkning af arten som følge af projektet.

Hverken klokkefrø (*Bombina bombina*), springfrø (*Rana Dalmatina*), grønbroget tudse (*Bufo viridis*) eller Strandtudse (*Bufo calamita*) findes så vidt vides ikke i Kolding Kommune.

Fisk

Snæbel (*Coregonus lavarethus*) findes kun i Vadehavet og den yngler kun i vandløb, der udmunder i Vadehavet, herunder Konge Å og Ribe Å.

Arealerne omkring bedriften afvander ikke til Vadehavet, derfor påvirker projektet ikke snæbelen. Det er kun 8,5 ha som afvander til Vadehavet via Knudedyb. Der er ikke stærkt skrånende arealer ned til vandløb, der overholdes de lovpligtige 2-meter bræmmer og der sker ikke ændringer af arealdriften i forbindelse med projektet. Det vurderes på denne baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre en negativ påvirkning af arten og dens levesteder.

Insekter og andre leddyr

I Kolding Kommune er grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*) set uregelmæssigt i Svanemosen - sidst i 2006. Den er tæt knyttet til vandplanten krebseklo, som den borer sine æg ind i. Der er ikke krebseklo i nogle af søerne i Svanemosen, men grøn mosaikguldsmed kan også bore sine æg ind i andre sumpplanter som dunhammer og pindsvineknop. Der findes dog krebseklo i søer i nærheden af Svanemosen, hvor den måske kan have ynglet. Grøn mosaikguldsmed er kendt fra Svanemosen syd for Kolding og det sydvestlige Sønderjylland.

Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*) yngler især i sure, næringsfattige, brunvandede småsøer, tørvegrave og moser med rig vegetation af vandplanter og tørvemoser. I Kolding Kommune er stor kærguldsmed kun kendt fra Svanemosen med et fund i 2003, men er ikke set siden. Efter omfattende rydninger i Svanemosen i forbindelse med et genopretningsprojekt, synes området dog velegnet for arten, og det er muligt, at den kan genindvandre.

Eremit (*OSMODERMA EREMITA*) og Stellas Mosskorpion (*Anthrenochernes stellae*) er ikke kendt fra Kolding Kommune. De er blevet eftersøgt i Stenderup Midtskov.

Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*) yngler i næringsfattige, klare eller brunvandede søer med rig bredvegetation ofte af hængesæk. Den er meget sjælden i Danmark og i Jylland kendes den kun fra Skærsø (Kolding Kommune). Den har ynglet i de oversvømmede lavninger langs bredden og i tilstødende gamle afvandingskanaler. Den overvåges i NOVANA-programmet af Miljøcentret, hvor den blev set i 2004, men ikke i 2007. Den kan dog godt være der endnu.

Bred Vandkalv (*Dytiscus latissimus*) kendes ikke fra Kolding Kommune.

På grund af afstanden til de kendte levesteder vurderes det, at projektet ikke har nogen negativ indvirkning på disse arter eller deres levesteder.

Muslinger og andre bløddyr

Flodperlemusling (*Margaritifera margaritifera*) kendes kun fra Varde Å – den har desuden været udsat i Skjern Å, Sneum Å samt Kongeåen, men der er ikke kendskab til, om arten har klaret sig.

Tykskallet malermusling (*Unio crassus*) har tidligere været kendt i både Jylland, Fyn og Sjælland, men dens bevaringsstatus i Jylland er p.t. ukendt.

Der indgår ingen arealer i projektet, hvorfor det vurderes at projektet ikke påvirker arterne.

Sump-vindelsnegl, skæv vindelsnegl

Arterne er på Habitatdirektivets bilag II og er en del af udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 96 – Lillebælt. De to mest sjældne arter - sump-vindelsnegl og skæv vindelsnegl lever af bakterier, der trives bedst ved moderat fugtighed, højt pH og højt calcium-indhold. Arterne findes derfor kun på ekstensivt græssede, ugødskede, kalkholdige og moderat fugtige lokaliteter og truslerne imod dem er derfor gødsning, tilgroning og afvanding/dræning.

De to sjældne vindelsnegle er ikke fundet i Kolding Kommune i NOVANA-overvågningen i 2005-2007. Sump-vindelsnegl blev fundet i Fredericia Kommune ved Spang Å i Elbodalen og i Taulov Sø i store mængder nær grænsen til Kolding Kommune. Den er desuden fundet på spredte, kystnære lokaliteter på Sydvestfyn og i Sønderjylland syd for Haderslev Fjord. Skæv vindelsnegl er fundet et par steder på Sydvestfyn.

Det vurderes, at projektet ikke vil få en negativ indvirkning på arterne og deres levesteder, da de ikke findes i nærheden af bedriften.

Karplanter og mosser

Der findes 7 plantearter på habitatdirektivets bilag IV: enkelt månerude, vandranke, liden najade, fruesko, mygblomst, gul stenbræk og krybende sumpskærm. Kun gul stenbræk har vokset i Kolding Kommune i en mose nær Gravens i slutningen af 1800-tallet og ikke set siden.

Der findes 2 arter af mosser på habitatdirektivets bilag IV: grøn buxbaumia og seglmos. Ingen af disse er kendt fra Kolding Kommune.

Samlet vurdering

Det vurderes i henhold til habitatdirektivet, at projektet ikke kan have en skadevirkning på Bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Derfor vurderes det, at en nærmere konsekvensvurdering ikke er nødvendig.

Bilag 8: Udpegningsgrundlag**Natura 2000 område "Lillebælt" (N112)**

Natura 2000 området "Lillebælt" består af habitatområde "Lillebælt" (H96), fuglebeskyttelsesområde "Lillebælt" (F47) og Ramsarområde "Lillebælt" (R15)¹. Habitat- og fuglebeskyttelsesområderne er udpeget for at beskytte en række naturtyper og arter, som udgør områdernes udpegningsgrundlag.

Områdebeskrivelse og vigtigste naturværdier

Natura 2000 området dækker et areal på 35.043 ha, hvoraf ca. 28.000 ha er hav og resten er land.

Natura 2000 området omfatter Lillebælt fra Jylland til Fyn og fra Gamborg Fjord i nord til Halk Nor i syd. Havområdet har et opland på ca. 46.000 ha. Lillebælt er et særpræget havområde med lave og dybe områder, som mod nord indsnævres til en flodlignende rende med op til 80 meters dybde. Stærk strøm udsætter kysterne for erosion og materialet aflejres andre steder som krumodder og strandvolde. Hele havområdet udgøres af habitattyperne lavvandede bugter, sandbanker, rev, kystlaguner og mudder- og sandflader. Der er flere større krumoddekomplekser, der nu er sammenvoksede og dækkede af strandeng med naturlige tidevandsrender og ofte med kystlaguner bagved. De vigtigste er Halk Nor, Bankel sø, Hejlsminde Nor, områder på Årø og Bågø, Flægen og Emtækær Nor.

De mange store og små kystlaguner er værdifulde levesteder for bundfauna- og flora samt betydningsfulde overvintrings- og yngleområder for fugle. Særligt om Hejls Nor kan nævnes, at området består af 84 ha land og 192 ha vand. Hejls Nor er en lavvandet kystlagune med brakvand omgivet af strandenge og rørskov. Hejls Nor har ferskvandstilløb fra Kær Mølleå, Aller Å og Hejls Å og har forbindelse med Lillebælt gennem en rende ved Hejlsminde. Hejlsminde Nor er et væsentlig levested for flere sjældne fugle- og plantearter og benævnes som et trækfuglereservat. Både rørhøg, klyde og isfugl har potentielt levested i Hejls Nor.

Langs kysten og på øerne findes der endvidere værdifulde strandenge, overdrev og rigkær. I Kolding Kommune kan særligt nævnes, at der ved Stenderup hage findes små arealer med strandenge og rigkær, og der er her veludviklede stenstrande med én- og flerårig vegetation.

Lillebælt er udpeget som levested for 10 arter af ynglefugle og 5 arter af trækkende vandfugle. Marsvin er udbredt i farvandet, især i områdets nordlige del.

Nedenfor ses udpegningsgrundlag for Natura 2000-området Lillebælt (112).

Fuglebeskyttelsesområde nr. 47	
Sangsvane (T)	Plettet rørvagtel (Y)
Bjergand (T)	Klyde (Y)
Ederfugl (T)	Brushane (Y)
Hvinand (T)	Fjordterne (Y)
Toppet skallesluger (T)	Havterne (Y)
Havørn (Y)	Dværgterne (Y)
Rørhøg (Y)	Mosehornugle (Y)
Engsnarre (Y)	

Y: Ynglende art.

T: Trækfugle, der opholder sig i området i internationalt betydnende antal.

¹ Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. De er derfor udpeget som Ramsarområder af det enkelte land.

Habitatområde nr. 96	
Naturtyper	
Sandbanke (1110)☐	Kransnålalge-sø (3140)
Vadeflade (1140)	Næringsrig sø (3150)
*Lagune (1150)	Vandløb (3260)
Bugt (1160)	Kalkoverdrev (6210)
Rev (1170)	*Surt overdrev (6230)
Strandvold med flerårige planter (1210)	Tidvis våd eng (6410)
Strandvold med flerårige planter (1220)	Urtebræmme (6430)
Kystklint/klippe (1230)	Nedbrudt højmosse (7120)
Enårig strandengsvegetation (1310)	*Kildevæld (7220)
Strandeng (1330)	Rigkær (7230)
Forklit (2110)	*Bøg på mor (9110)
Hvid klit (2120)	*Bøg på muld (9130)
*Grå/grøn klit (2130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose (91D0)
	Elle- og askeskov (91E0)
Arter	
Skæv vindelsnegl (1014)	Marsvin (1351)
Sumpvindelsnegl	

☐naturtypenr.

* prioriteret naturtype

Miljøtilstand for det marine område i Lillebælt

For det marine område i Lillebælt vurderes den samlede miljøtilstand ikke at være opfyldt, idet den afviger fra den generelle miljøkvalitetsmålsætning om et upåvirket eller kun svagt påvirket plante- og dyreliv. Opfyldelse af den generelle målsætning for Lillebælt forudsætter en permanent reduktion af udledningerne af nærings-salte, herunder især kvælstof fra diffuse kilder og af udledningerne af miljøfremmede stoffer.

Trusler mod områdets naturværdier

NÆRINGSSTOFBELASTNING: Kystlagunerne vurderes alle at være påvirkede af nærings-salte med kraftig alge-vækst til følge. Ålegræs kan ses som et eksempel på bundflora, som påvirkes af næringsstofdudvaskning. Flere fuglearter er direkte afhængige af ålegræs som fødegrundlag, og andre fuglearter fouragerer på fisk og invertebrater, som er afhængige af ålegræsbankernes tilstedeværelse.

Den generelle eutrofiering med luftbårne kvælstofforbindelser påvirker strandengene, overdrevene og rigkærene. For rigkærene vurderes tilledning af drænvand fra de intensivt dyrkede arealer også at være en trussel.

TILGRONING: Langs kysten er der massive tilgroningsproblemer i hovedparten af områdets strandenge og rigkær. På kystskrænten ved Stenderup hage, som er en potentiel (6230) og har en stor bestand af fjerknop-urt, er der behov for en pleje i form af rydning for at fremme den lysåbne vegetation. Der er indgået aftale herom.

UNATURLIGE VANDSTANDSFORHOLD: Hydrologien i dele af habitat-områdets landområder er stærkt påvirket.

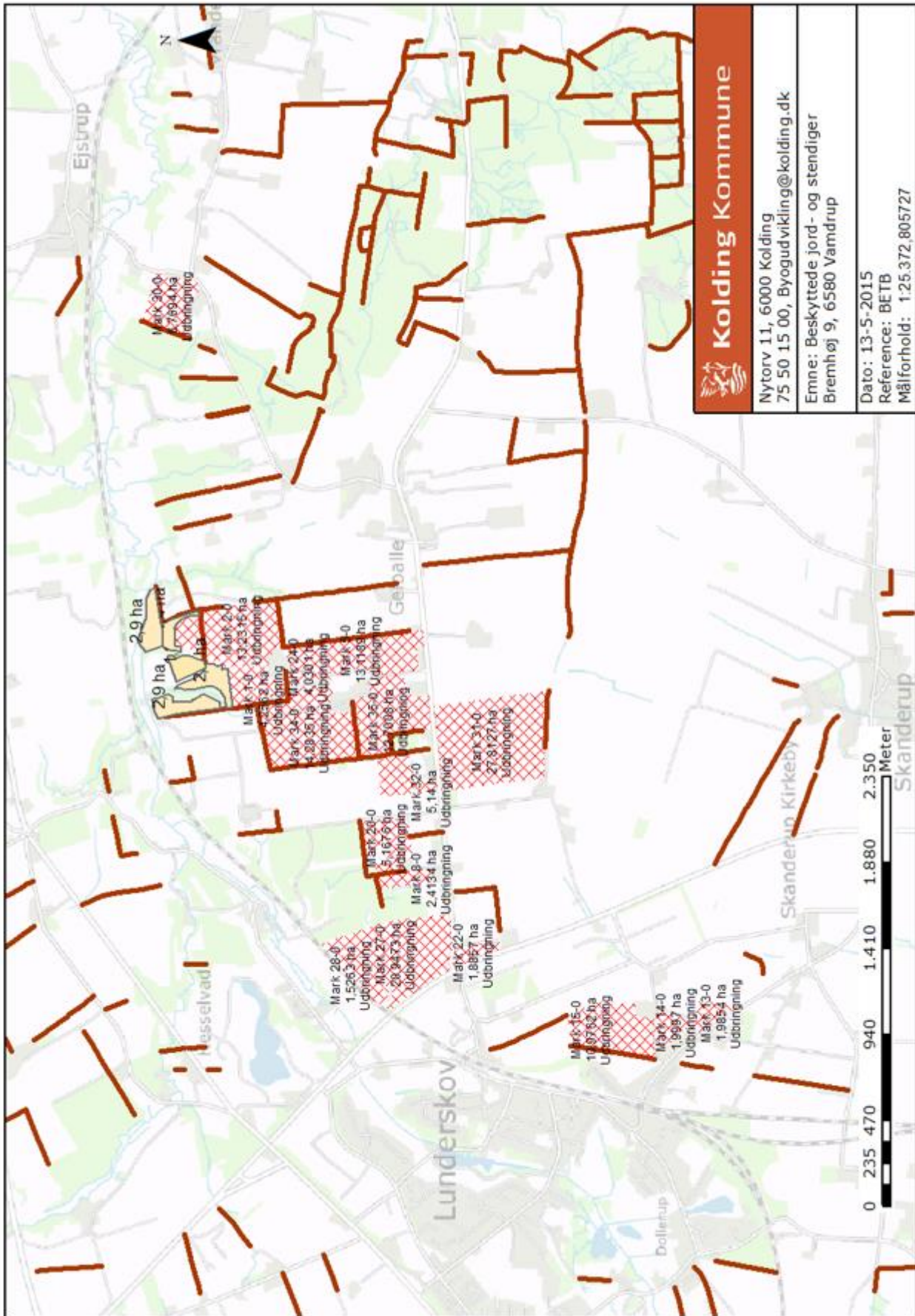
ANDRE TRUSLER: Strandengene invaderes generelt af Rynket Rose, der breder sig langs strandene og på strandengene. Bjørneklo forekommer i den nordlige del af habitatområdet. Forstyrrelser fra færdsel og rekreative aktiviteter er en trussel mod flere af områdets ynglefugle samt rastende fouragerende havfugle.

Kilder

Natura 2000 plan 2010-2015, Lillebælt, Natura 2000-område nr. 112, Habitatområde H96, Fuglebeskyttelses-område F47, år 2011 samt tilhørende baggrundsrapporter.

Vandplan 2010-2015 Lillebælt/Jylland, Hovedvandopland 1.11, Vanddistrikt Jylland og Fyn, år 2011 samt tilhørende baggrundsrapporter.

Bilag 9: Beskyttede jord- og stendiger

Bilag 10: Arealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde (jf. vilkår 16)

